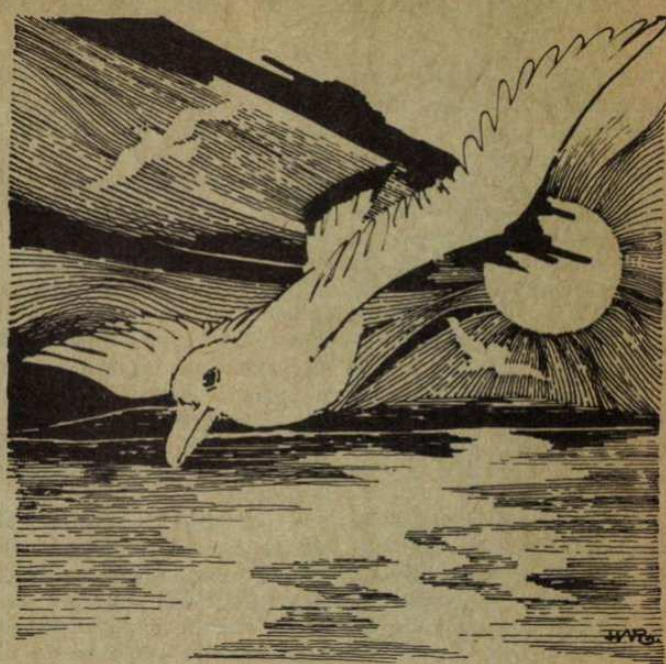

POSTÁS DOLGOZÓ

A hírközlés állapota nem gátolhatja a népgazdaság fejlődését

Immár egy éve annak, hogy a Magyar Posta a Közlekedés- és Postaügyi Minisztérium szervezetéből kivált, és közvetlenül a Minisztertanács irányítása alatt önálló, országos hatáskörű szervként látja el feladatát. Az átállás időszakában a posta szakmai és politikai vezetői nagy súlyt helyeztek arra, hogy a postás dolgozók és a szolgáltatásainkat igénybe vevő közönség részletes és valós tájékoztatást kapjon az önállósá válás tényéről és hatásairól. Ezért több összehangolt intézkedés

napvilágot látott. Ezeket a postás dolgozók jól ismerik.

A közönséget a posta vezetői a sajtó útján tájékoztatták. Felhívták a figyelmet arra, hogy a postát érintő intézkedések szer-
vés részét képezik annak az is-
mert és hosszabb ideje tartó
korszerűsítési folyamatnak,
amely a központi gazdasági irá-
nyítás szervezetében végbe-
megy. Jelenleg az a feladat,
hogy a posta teljesítse a VI. öt-
éves terv céljait, míg a telefon-
hálózat fejlesztésében nagyobb
előrelépés csak a következő
tervidőszakban várható.

— A szegedi példa nyilván nem marad egyedülálló. Számíthatnak-e máshol is a posta szakembereinek a támogatására?

— Válaszom végén is ezt mondtam: „Ezek a tapasztala-

tok rendelkezésünkre állnak. Ezeket a tapasztalatokat hasznosítani tudjuk Kerepestarcán is." És persze bárhol az országban, ahol a szegedihez hasonló társadalmi összefogást tapasztalunk.

Interpelláció a Parlamentben

Nem kétséges: a Magyar Posta, különösen az eltelt egy esztendő alatt, mióta önálló lett, a társadalmi érdeklődés középpontjában áll. Ezt bizonyítandó a parlament tavaszi ülésszakán az egyik interpelláló képviselő, Kovács Istvánné, közvetlenül a Magyar Posta elnökéhez intézte kérdését. Mostani beszélgetésünk elején tőle kérdezzük, mi volt az interpelláció lényege.

— Kovács Istvánné azt kérdezte, hogy választókerületében, Kerepestarcsán számíthatnak-e a lakosság anyagi támogatása révén a telefonhálózat bővítésére. Mondanom sem kell, hogy a kérdés mennyire időszerű. Olyannyira, s ennek a válaszbomban hangot is adtam, hogy azt lehet mondani, szinte valamennyi képviselő feltehetné volna. Az időszerűséget mi sem bizonyítja jobban, mint az a tény, hogy az utóbbi időben előbb az Állami Tervbizottság, majd március 29-én, tehát nem sokkal az országgyűlés tavaszi ülésszakának összehívása előtt, a Minisztertanács is foglalkozott a Magyar Posta helyzetével, s ezen belül hangsúlyosan a telefonhállyzettel. Mind a két fórum azt kereste: merre van a kivezető út?

— Ma már senki sem vitatja, hogy a megfelelő telefonellátás népgazdasági érdek, ezért ennek elérése állami feladat. Egy. Közismert tény: a távközlés- és információsz. technika elmaradottsága gátolja a termelés növekedését, a gazdaságsszervező munka hatékonyabbá tételét, valamint nemzetközi kötelezettségeink teljesítését, s nem utolsósorban a lakosság körében is feszültséget okoz.

— Gondolom, ez a felismerés nem újkeletű. Mit mondott az említett két fórum ezeknek a kétségtelenül meglévő feszültségeknek a feloldásáról?

— Most sem mondok mást, mint a parlamenti válaszbomban: az Állami Tervbizottság és a Minisztertanács egybehangzó álláspontja az, hogy a kívánatos

fejlesztés finanszírozásához nem elegendőek az állami forrásból származó pénzeszközök, s természetesen ugyanez vonatkozik a mi szerény lehetőségeinkre is. Éppen ezért a posta támogat minden lakossági, vállalati és közületi kezdeményezést, amely a telefonfejlesztés gyorsítására irányul. Ami alatt az értendő, hogy bárholon kapunk értesítést valamilyen elképzelésről, a munkatársaink készek elmenni oda és áttekinteni a helyzetet, elemezni és meghatározni a lehetőségeket.

— A másik szempont, amit szóvá tettem, és természetesen változatlanul fenntartok, hogy a telefon csak a maga belső műszaki törvényei alapján tud fejlődni. Vagyis összefüggések vannak ebben a szolgáltatásban is. Ezek az összefüggések pedig a posta eszközeinek nagy részét kényszerpályára terelik. A beruházásoknak van egy sorrendjük, egy logikai sorrendjük. Ezek ellen véteni, elvonni a pénzt csak a telefon rendszertechnikájának megsértésével lehet. Mindezt nem azért mondtam el az Országházban, s hangsúlyozom most is, hogy ebből a logikai rendszerből ne lenne kitörési lehetőség. Éppen, hogy van. Olyankor is, ha valamilyen javaslat eltér a mi fejlesztési terveinktől, elképzelhető a megoldás. Ilyenkor azonban a költségek nagy részét külső forrásokból kell fedezni.

— E szándék első megvalósításának tekinthetjük a szege-di telefonkötvény kibocsátását?

— Igen, a posta maga is törekszik ilyen megoldásokra. A szegedi telefonkötvény-jegyzés meghirdetésekor felhívással fordultunk minden érdekelthez, s amint erről az ország nyilvánossága már tudomást szerzett, az eredmény csaknem 300 millió szegedi könyvjegyzés és ennek megfelelően az elkövetkező 3 évben mintegy 13 ezer új telefon terven felül Szegeden és környékén.

— Említette Elnök Elvtárs, hogy a Magyar Posta megmérte nemrégiben. Ennek során egy részletes beszámoló készült az Állami Tervbizottság részére, amelyben a VI. ötéves terv várható teljesítésének lehetőségeit summázták a hosszú távú fejlesztési célok tükrében, bemutatva a Magyar Posta gazdálkodásának helyzetét a klasszikus postai és távközlési szolgáltatások eredményeivel. Nyilvánvaló, hogy a mostani beszélgetésben nincs lehetőség arra, hogy e tekintélyes anyag minden részletéről szóljunk, ám szabadon néhány, a postásközvéleményt érdeklő témát érinteni. Hadd kezdjem mindjárt a legfontosabbal: milyenek az esélyeink a tervezett fejlesztések teljesítésére?

— Röviden a következők tud-
nám erre válaszolni. Közismert
tény, hogy a hírközlés hosszú-
távú koncepciójának elfogadá-
sára a VI. ötéves terv tennivaló-
inak kialakítása után került sor.
Ezért az első szakasz már az
hosszú távú koncepcióban is
széreánybéli célokkal indult, s
ennek megfelelően maga a terv

is csak lassúbb fejlesztési ütemet irányozhatott elő. Megpróbálom ezt adatokkal érzékeltetni. Nyilván dolgozónk közül is sokan tudják, hogy a VI. ötéves tervi mintegy 19 milliárd forintos beruházási előirányzatunkhoz 6,2 milliárd forint költségvetési támogatást remélünk. Ezzel szemben a már foganatosított és a még várható elvonások következtében ez a támogatás 3,8 milliárdra csökken.

— Mivel próbálja ellensúlyozni ezt a vérvesztést a posta?

— A vállalati beruházások terhére a távbeszélő-fejlesztési célsoportba visszafutólunk 1,3 milliárd forintot, hogy legalább a szerényen elindított hosszú távú fejlesztés első szakasza megvalósulhasson. A jelenlegi törvényszakban várhatóan tovább éleződnek a feszültségek a távíró, a telex, az adatátvitel, a műsorszórás, a postaszolgáltatás és a belső üzemejlesztés terén. Miután szinte valamennyi szolgáltatási ágban a tervezett szint alatt valósulnak csak meg a vállalati beruházásaink.

— Talán az egyik legfontosabb terület a klasszikus postaszolgálat. Mi várható ezen a téren?

— A hosszú távú koncepció a klasszikus postaszolgálat (postai, hírlap- és banküzletág) elavult technológiájában teljes rendszerváltást tervez. Ezzel szemben a VI. ötéves terv csupán mérsékelt fejlesztéseket tartalmaz. Az ismert nehézségek (a beruházások költségeinek növekedése, a szigorított importgazdálkodás és a már említett fermószerkezetek) kö-

emeltetett (törzscsoportok) között. A kivétel az országos küldeményfeldolgozó góccsal kapcsolatos programot. Újabb góccok beruházásának az indítá-
sáról szó sem lehet, sőt még a székesfehérvári góc kiépítése is lassul. Nem javul a kezelésgépesítés, és az életveszélyes

Telefonfejlesztés

— Sorrendben a távközlési szolgáltatások következnek. Bár ezt a kérdéskört a beszélgetés elején már érintettük.

Ámíthat postaszolgálat?

nagy postahivatalok rekonstrukciója is csak részben valósul meg. Mindezekből logikusan következik, hogy a klasszikus postaszolgálat lassúbb fejlődésnek következtében ebben a tervidőszakban a szolgáltatás minősége nem javul.

— A küldemények felvételénél a közönség várakozási ideje a további gépesítés hiányában — szándékainktól eltérően — csak kis mértékben csökken. Ebben azonban nem szabad beletörődni, s már a következő öt éves tervben pótolni kell majom a most kényszerűségből elmaradó fejlesztéseket. A legalább három helyre telepített automata feldolgozó rendszer kiépítését, a kezelésgépesítés fokozását és a legfontosabb hivatali rekonstrukciókat meg kell valósítani, különben a szolgáltatás jelenlegi színvonala nem garantálható.

Kiemelt ütemben

— Az Állami Tervbizottság hoz benyújtott számadásunk vitájának középpontjába is ez a téma került. Telefonellátottsá-

gunk a gazdasági fejlettség általános színvonalához viszonyítva erősen elmaradt. Az ebből származó népgazdasági károokra és hátrányokra különböző becslések vannak. De pontos számszerűsítés nélkül is elfogadhatók, hogy a kialakult helyzetnek a gazdaság teljesítő képességére gyakorolt negatív hatása sem elhanyagolható. A hálózat nem kielégítő kiépítettsége és műszaki állapota gátja az informatika alkalmazásának. Kielégítetlen igények az adatátviteli rendszer tekintetében is mutatkoznak. Egyetértés volt abban, hogy összhangban az eddig született gazdaságpolitikai és tervezési állásfoglalásokkal a távbeszélő-hálózatot kiemelt ütemben kell fejleszteni. Megoszlottak viszont a vélemények az összehangolásra szolgáló program jellegéről.

— Milyen konkrétumokat tudna mondani mégis annak ismeretében, hogy a távbeszélő-hálózat fejlesztése komplex feladat, s csupán a számítás-technika, az informatika és nem utolsósorban az ipari háttér fejlesztésével szoros összhangban történhet?

— Mindenekelőtt idézném az idevonatkozó hosszú távú koncepciót, hogy egyáltalán érzekelni lehessen ennek a kérdésnek a nagyságrendjét. No hát, mint az kimondatott, nagyon helyesen, egyidejűleg nagyarányú rekonstrukcióra, a távbeszélő-ellátás bővítésére és jelentős műszaki korszerűsítésre kell törekedni. Az ezredfordulóra a fejlesztési program a jelenlegihez képest csaknem háromszoros beszélőhely-sűrűséget irányzott elő (11,8-ról 30,7-re), jó minőségű, korszerű műszaki rendszerre (új fenntartási technológiák, komplex digitális rendszerek) épülve. Ezekből az elképzelésekből a VI. öt éves terv teljesítése természetesen csupán kis előrelépést jelent. A bekapcsolt beszélőhelyek száma átlag 3,2 százalékos mértékben növekszik, míg az igények növekedési üteme 5-6 százalékos. Következésképpen

A feszültségek

— Miután az Állami Tervbizottság megismerkedett ezekkel a nagyon is kétségsbevonhatóan válságjelenségekkel, nyilván határozatokat hozott azért, hogy a hosszú távú koncepció mégse tűnjön illúziósnak?

— A tömör és lényegre törő határozat elmer pontból áll. Mindekenélőtt hismeretessel állapították meg, hogy a Magyar Posta az az utóbbi években számos új kezdeményezést tett szolgáltatásainak bővítésére, a lakosság igényeinek színvonalasabb kulturáltabb kielégítésére, a telefonhálózat fejlesztésére szolgáló források bővítésére. Azt is megállapítva: a népgazdasági igényeknek megfelelő színvonalú távközlésnek jelentős szerepe van a társadalom és gazdaság szervezetségének javításában.

nem csökken a feszültség a távbeszélő-ellátásban. A várakozók száma tovább nő; 1983 végén már elérte a 380 ezret.

— A tények, tudom magam is, makacs dolgok, mégsem vesszük — beletörődvé megváltoztathatatlanságukba — tudomásul őket. Éppen ezért a posta minden erejével törekszik az ellátás javítására. Ennek eredményeként ebben a tervidőszakban 123 ezer új főállomást kapcsolunk be, ami 14 százalékkal haladja meg a tervezettet. A gyorsabb fejlesztés azonban évente legalább 5 százalékos ütemet kívánna, hogy a feszültség csökkenni kezdjen. Emellett a tervezett és feltétlenül indokolt rekonstrukciókat is végre kell hajtani. Vagyis az 5 százalékos állomásbekapcsolási ütemhez legalább 6,5—7 százalékos kapacitásfejlesztésre lenne szükség. Az ütemváltásra folyamatosan kell felkészülni, de ehhez szükség van megfelelő ipari szállításokra, építési kapacitásokra és az átfutási idő megartására. Azt kell mondanom, hogy ezen a téren előrelépés a jelenlegi tervidőszakban nem történt. A gyorsításhoz elengedhetetlen magasépítési munkák elkezdésére nincs lehetőség.

— Mindezért természetesen a posta nem marasztalható el, ám a következmények elviselése alól nem mentesülhet. Melyek ezek?

— Sorolom. A felhalmozott rekonstrukciós igények és a hálózatok méreteihez képest nyomtasztóan nagy forgalmi igénybevétel miatt a távbeszélő-szolgáltatás legfontosabb minőségmutatói nem javulnak. Nő a helyközi beszélgetések várakozási ideje. Nem csökken a meghibásodások gyakorisága. A rendszer egészének forgalomlebonylító képessége tovább romlik. Vagyis a posta a hosszú távú koncepció első szakaszának visszafogott céljait teljesíti ugyan, de a VII. ötéves terv nagyobb fejlesztést előirányzó változatának megalapozott előkészítése nélkül.

A feszültségek fokozatos feloldása

sában, a tudományos-technikai haladás eredményeinek alkalmazásában, és fontos tényezője a lakosság életkörülményeinek javításának. Az ÁTB tehát elismerte erőfeszítéseinket a részletezte a további tennivalókat, melyekből néhányat szükségesnek tartok ezúttal is kiemelni.

– Ki kell dolgozni – több változatban – a távközlési hálózatnak a jelenleginél gyorsabb ütemű fejlesztésére vonatkozó elgondolásokat. Ehhez meg kell vizsgálni a hazai külső források nagyobb arányú bevonásának lehetőségét. Ugyancsak meg kell vizsgálni, hogy célszerű-e, illetve lehetséges-e bekapcsolni a nemzetközi pénzügyintézeteknél hiteleket a távkö-

Delegációnk Prágában

Vezető szintű szakszervezeti delegáció utazott május 15-én az „Arany Prágába”.

Prága nevének említése mindnyájunkban a Lóportorony testes tömegét, a Mária Tyn templom karcsú tornyait, a Károly-híd barokk szobrait, az Óváros világhírű óráját juttatja eszünkbe. S ki ne gondolna a szép Vencel térre, a prágai várra, amelynek udvarán a magyar Kolozsvári testvérek sárkányölő szobra áll, vagy az ódon sörözőkre, amelyekben időtlenül konzerváltak a régimúlt romantikáját.

Delegációnk két tagja azonban — Csáki Lászlóné, a Postások Szakszervezetének főtitkára és jómagam — nem gyönyörködni utazott a csehszlovák fővárosba.

Az utazás célja a magyar és a csehszlovák postásszakszervezet közötti együttműködési megállapodás megújítása, az újítómozgalom és a két ország közötti munkaverseny-mozgalmak kérdéseinek megbeszélése volt.

A vezető szintű delegációt a vendéglátó szakszervezeti központi vezetőségének elnöke, a közgazdasági titkár, valamint a nemzetközi ügyek referense fogadta.

A program első állomása a Litomysl mellett épült rádió és televízióműszaki létesítmények meglátogatása volt. A látogatás időszerezését a kollektíva egyik brigádjának kormányzó szintű kitüntetése adta. Csáki Lászlóné főtitkár az ünnepségen elhangzott hozzászólásában kifejezésre juttatta a hírközlés terén folytatott munkaverseny internacionalista jelenségét is.

A delegációnak módja volt arra, hogy közelebbről is megismerje a meglátogatott üzem életét. Levetítették a kollektíva munkanapjait bemutató filmet, ezenkívül mód volt a műszaki létesítmények, a szociális helyiségek megtekintésére.

Az ünnepelt brigád 20—25 éves múltra tekinthet vissza. Nemcsak munkaköri köteletségük teljesítésében példaadók, hanem az üzemek építőipari munkát kívánó rekonstrukciójából is részt vállaltak. Emellett óvodák, iskolák patronálása terén is kiváló társadalmi munkát végeznek.

De nemcsak a kitüntetett brigádra jellemző az a példamutató, amelyet a kormánykitüntetés elismert. Általában az egész kollektíva munkája kiemelkedő jelentőségű. Az újítómozgalom útján elért energiatakarékosság is figyelemre méltó.

A sport terén is jeleskedik az üzem. Ezen a téren is szoros kapcsolat alakult ki a Litomysl postai üzem és a magyar Rádió- és Televízióműszaki Igazgatóság között.

Delegációnk a program második napján České Budejovicéba látogatott. Itt szakszervezeti, szakmai vezetőkkel és brigád-kollektívákkal találkozott a magyar küldöttség. A csehszlovák elvtársak tájékoztatójából kint, hogy kiemelten jelentős a szakszervezetnek a gazdaságot segítő tevékenysége. A brigádmozgalom rendkívül erős, a mintegy 5000 fős kollektíva több mint 50 százaléka részt vesz a szocialista brigádmozgalom munkájában.

Delegációnk nemcsak egyes üzemek munkáját ismerte meg látogatása során. A csehszlovák posta általános helyzetéről, fejlődési tendenciáiról is tájékozódott. Szomszédaink nem egy olyan eredményt értek el, amelyből tanulhatnánk. Így például a delegáció érdeklődésére elmondták a telefonhálózat fejlesztésével kapcsolatos intézkedéseiket. A posta a tanácsal összehangolja a terveket, hogy a lakásokban (új lakótelepeken) legyen telefon. Ezért a telefonszerelési költségeket — lakásonként 1500 koronát — az illetékes tanács a postának a helyi beruházási forrásból átadja.

Az élet- és munkakörülményeket érintve elmondták csehszlovák elvtársaink, hogy az ál-

talános 42,5 órás munkaidőn belül az egészségre ártalmas munkakörökre, így például a távbeszélő-kezelőkre 36 órás munkaidőt állapítottak meg, ezen belül 30 perces munkaközi szünettel.

A szociálpolitikai intézkedések terén elért eredmények hasonlóak, mint amelyeket a Magyar Posta tudhat magáénak. A változó munkahelyen dolgozók üzemi étkeztetésében azonban előbbre vannak. Ők mirelit készítmények formájában oltják meg a dolgozók üzemi étkeztetését.

A delegáció elutazásának napján a vendéglátók és a küldöttek összefoglalták a látogatás tapasztalatait, és a két szervezet közötti együttműködési megállapodás megújítására vonatkozó okiratot aláírták. Az együttműködési megállapodást kibővítették a nemzetközi szocialista munkaverseny-mozgalomban való együttműködéssel. Ennek keretében nagy súlyt kapott mindkét fél részéről a felszabadulás 40. évfordulójának méltó megünneplése. Megállapodtak arról is, hogy a feladatok részletes meghatározására ez év novemberében újból találkoznak.

Zachár Győzőné

KIVÁLÓ ÚJÍTÓINK

Az újítók erkölcsi és anyagi megbecsülésének egyik közismert formája a Kiváló Újító kitüntetés, amelynek különböző fokozatai az újítás vagy újítások hasznos eredménye, a kifizetett újítási díj, illetve a rendszeres újítói tevékenység alapján adományozhatók, figyelembe véve az újító munkahelyi, emberi magatartását, társadalmi tevékenységét is.

Az újítómozgalomban kiemelkedő eredményeket elérők népszerűsítése, erkölcsi megbecsülésük erősítése szakszervezeti feladat is. Ezért megragadjuk az alkalmat, hogy a postás dolgozók széles táborának bemutassuk a most kitüntetett újítókat.

A Kiváló Újító kitüntetés arany fokozatát kapták:

Bakos Ferenc és Hargitai János (Miskolci Postaigazgatóság), Kiss Gyula (Posta Központi Kábelüzem), özv. Kuti Gézné (Posta Szociális Hivatal), Lakatos György (Budapesti vidéki Postaigazgatóság), Németh Géza (Pécsi Postaigazgatóság), Papp Ferenc (Debreceni Postaigazgatóság), Rákosi Tibor (Soproni Postaigazgatóság).

Ezüst fokozatú kitüntetésben részesültek:

Bűzás Ottó (Magyar Posta Központja), Buzogány Zoltán (Rádió- és Televízióműszaki Igazgatóság), Gubanovich Imre és Pásztás János (Szegedi Postaigazgatóság), Posta Ferenc (Pécsi Postaigazgatóság).

Bronz fokozatú kitüntetést kaptak:

Ádám László, Gencsy Péter, Frischmann Gábor (Budapesti vidéki Postaigazgatóság), Dékán Miklós, Hegedűs Árpád (Rádió- és Televízióműszaki Igazgatóság), Mihovics József (Budapesti Postaigazgatóság), Szádeczki Károly (Szegedi Postaigazgatóság), Szilágyi Gábor (Miskolci Postaigazgatóság).

Mit tudnak a munkahelyi demokráciáról a tisztségviselők, a dolgozók és a vezetők?

A Postások Szakszervezete Elnökségi Tájékoztatójának idei első számában nagyon lényeges kérdés tudnivalóit tette közzé. A Minisztertanács és a SZOT elnökségének együttes határozatát és a SZOT elnökségének útmutatóját alapul véve a Magyar Posta elnökének és a Postások Szakszervezete elnökségének együttes szabályozását ismerteti a munkahelyi demokrácia továbbfejlesztéséről. S természetesen útmutatást, irányelveket ad ahhoz is, hogy milyen a munkahelyi demokrácia rendszere, hogyan érvényesül a Magyar Posta területén.

„A munkahelyi demokrácia érvényre jutása és folyamatos fejlesztése társadalmunk lényegéből fakadó követelmény. Rése a szocialista demokráciának, megvalósítása társadalmi, gazdasági előrehaladásunk fontos feltétele, eszköze.” A Minisztertanács és SZOT-elnökség határozatából ez az idézet a lényege mindazon új követelményeknek, amelyeket az élet, a gazdasági helyzet változása és a politika útmutatóként szab valamennyi szakszervezeti, munkahelyi kollektíva elé, megfogalmazva társadalmi boldogulásunk „hogyan tovább”-ját. Az irányelvek január elsejétől életbe léptek. Most, gyakorlatilag csaknem fél év elmúltával joggal tehetjük fel a kérdést: Mi valósult meg ez ideig a Postások Szakszervezetében mindebből? Sikerült-e végigjárnunk azokat a lépcsőfokokat, amelyek a szervezeti felépítésből adódóan szükségesek ahhoz, hogy valamennyi területen, valamennyi szakszervezeti bizottságnál, valamennyi bizalmi testületnél megismerjék a szakszervezeti tagok a határozat lényegét, s megértsék jelentőségét? S a felsőbb szakszervezeti vezetőknek sikerült-e megfelelő segítséget nyújtaniuk a gyakorlati megvalósítás valamennyi fázisához? Sikeresek voltak-e az írásbeli ismertetések és a szóbeli agitációk?

Csupa olyan kérdőjel, amelyet a posta bármely egységénél föltehetnénk, s bizonyára különböző, de nagyon megkívánandó válaszokat kapnánk rá. A különböző munkahelyeken dolgozó emberek véleményére kíváncsiak lennénk, kinek a kezében áll a kezdeti beszélgetés, amelynek résztvevői Kánya Gyula, a Postások Szakszervezete szervezési és káderosztályának ve-

zetője, mint a beszélgetés szellemi irányítója, Kocsis Ilona, a Gödöllői Járási Szakszervezeti Bizottság titkára és Földi Antal, a Posta Számítástechnikai és Szervezési Intézetének szb-titkára voltak.

— Az első kérdés: mennyire járt eredményel a határozat megismertetése, hogyan jutott el a tagsághoz?

Kocsis Ilona: A téma olyan nagy, s annyira fontos, hogy nagyon fél kellett készülnünk a továbbítására. A legtöbb esetben a Posta Dolgozóiban olvastunk róla, s nagyon sokan innen is ismerték a legfontosabb tudnivalókat. A Gödöllői Járási Szakszervezeti Bizottság első sorban a bizalmiakat tájékoztatta, de természetesen mindez csak vázlatosan történhetett, az aprólékos, minden részletre kiterjedő ismertetést még ezután kell elvégeznünk. Ebben még óriási teendőink vannak. A határozat pontjaiban nagy lehetőségek rejlik, nagyon jó, hogy megszületett, de én úgy érzem, a megvalósítás kissé késik. Talán még az emberek nem nőttek fel odáig, hogy mindezzel így tudjanak élni, s főleg ilyen rövid idő alatt.

S hogy miért mondom mindezt? Mert a kollektív beszélgetéseken, bizalmiértekezleteken olykor közönyt tapasztalok. Vagyis nem kimondottan érdeklenség, hanem bizonyos témákra való koncentrációt. Az aktívak akkor aktívak igazán, amikor a kézzel fogható javakról esik szó, például a jutalmazásról, anyagi ösztönzésről — s akkor kevesebb ötlettel jelentkeznek, ha a munkahelyi demokrácia bővítéséről van szó. S mindez annak ellenére, hogy igyekszünk a szakszervezeti taggyűlésen, a munkahelyi tanácskozásán nem felolvasással, hanem magyarázva ismertetni a határozat lényegét, s hogy gazdasági vezetőink igen jó partnerek mindebben, minden segítséget megkapunk tőlük.

Földi Antal: Amikor a Magyar Közlöny 82. számában megjelent a határozat, még új szb-titkár voltam. Sokszorosítottam, valamennyi osztályvezetőnek odaadtuk, ismerkedjék meg vele. S jó néhányan azt kérdezték: mi ebben az új? Vesszőparipám volt: feltétlenül megismertetni a bizalmiakkal is — hiszen rajtuk áll vagy bukik a végrehajtás sikere. (A bizalmi képzést egyébként is nagyon

lényegesnek tartom, néha nagy vitáim is vannak emiatt, hiszen amíg valaki nem nő fel a feladathoz, nem lehet ugyanolyan tekintélyű partnere a többi polemizáló félnek.) Nagyon lényeges a bizalmi csoport véleménye. S hogy a megismertetés ne legyen szábarágó, olyan embert kértünk fel a magyarázatra, ismertetésre, aki már a gyakorlatban foglalkozott ilyesmivel. S még valami: nem elég, ha az szb-titkárok tudják, miről van szó; a gazdasági vezetőknek is ismerniük kell a határozatot, hiszen ők is szakszervezeti tagok.

Az üzemi demokrácia továbbfejlesztéséhez elengedhetetlen, hogy az legyen bizalmi, aki valóban rátermett. Az információ továbbviteléhez olyan emberek kell találni, akik gazdaságilag és a szakszervezeti ismereteket tekintve egyaránt képzettek. S nagyon hasznos dolognak tartom a bizalmiak „önkormányzatát”. A jó gyakorlat példái már láthatók: ahol szb-tag dolgozik a külső telepeken, patronálja a bizalmiakat; a szakszervezeti bizottság és a bizalmiak kapcsolata erősödött, de természetesen még akad csiszolnivaló ezen a tevékenységen.

— A vezetők véleményezésének joga sokakat foglalkoztató kérdés. A második témakörünk tehát: személyi kérdésekben nőtte-e a társadalmi kontroll, s ezt hogyan fogadták a munkahelyeken?

Kocsis Ilona: Gödöllőn eddig még nem mondtunk testületi véleményt a vezetőkéről, most készítjük elő az első ilyen munkákat. Tulajdonképpen mi is kíváncsiak vagyunk, mi lesz ebből, hogyan reagálnak az érintettek, a vezetők. Nagyon szeretném, ha forró hangulatú esemény lenne az első véleményezés. Talán éppen azért reménykedem ebben, mert eddig még az szb-tagokból is nehezen szedtem ki jó vagy rossz érveket. A vélemények nagyon kevésbé kritikusak, inkább valakinek csak a jó oldalát mutatják be, pedig, mint mondtam, a gazdasági vezetőknél nálunk olyanok, hogy a jogosan bíráló észrevételért sem törnek be a fejünket.

Földi Antal: Nálunk már korábban lehetséges volt a vezetők véleményezésére, nekünk már vannak tapasztalataink e téren. Az igazgatónak és három helyettesének munkáját tárgyaltuk meg tavaly. E beszélgeté-

seknek akkor van igazán értelme, ha a bizalmi csoportok véleménye tükröződik a szakszervezeti állásfoglalásban egy-egy vezető munkájának, magatartásának megítélésekor, vagyis pontosan az a kép, amelyet a dolgozók alkotnak vezetőjükről. Ez nem mindig történik meg. Általában szubjektív a kép, s pontosan lehet tudni, kinek a véleményét jelzi. A szakszervezetnek olyan értékelést kellene készítenie a vállalati mutatók alapján, amely híven kifejezi, mennyiben segítette a vezető a vállalat eredményességét, ha pedig hibát vétett, hol követte el azt. S mivel a vezető is a kollektíva tagja, ebben az értékelésben feltétlenül tükröződnie kell annak, hogy a hozott döntések hogyan segítik az egész vállalat munkáját.

S még valami: Az szb-titkároknak az a feladatuk, hogy a sokféle véleményből leszűrjék mindazt, ami valós, ami nem egyéni rokoncsengetés vagy éppen ellenérzést fejez ki a vezetővel szemben. A vezetőknek pedig olykor tudniuk kell elviselni a kudarcot is, a kedvezőtlen véleményt, mégpedig azt érezve belőle, hogy segítőkészéggel mondták. A középvezető véleményezése nem volt túlzottan népszerű. Sokan úgy érzik — s van ebben valami igazság — hogyha eddig húsz éven át csoportvezető volt, és senki nem tette szóvá bizonyos hibáit, miért kell most, ennyi idő után szabályosan sokkhatásnak kitenni ezt az embert, s most egyszerre a szemébe mondunk olyan dolgokat, amelyekről eddig esetleg csak a folyosón suttogtunk.

Kocsis Ilona: Huszonhét éve dolgozom a munkahelyemen, eddig hét vezetőm volt, s a jelenlegi már hetedik éve van közöttünk, tehát joggal érezhetjük, ő is és mi is megtaláltuk együtt a számításunkat. Hogy milyen vezetői véleményezést mondhatunk ezek után, az azt hiszem, már ebből is kitűnik. Én is nagyon fontosnak tartom a bizalmiak képzését, a postás dolgozóknak nemcsak a „mólysolyanfolyam” fontos, hanem legalább annyira az is, hogy a szakszervezeti munka gyakorlati tudnivalóival tisztában legyenek a tisztségek viselői, s véleményükben a csoportjelleg hordozói legyenek. Fokozottan így van ez akkor, ha személyi kérdések kerülnek előtérbe. Minden ember alakítható, for-

málható, s hogy a közösség hogyan mondja meg a véleményét, annak nagy szerepe van az egyén életében, s a további közös munkában is. Hogy erre vajon felkészültünk-e eléggé? Nem tudom.

Földi Antal: A Posta Számítástechnikai és Szervezési Intézet sajátos munkaterület, a mi épületünk amolyan utánpótlási bázisa a Magyar Posta Központjának. Gyakran elmennek tehát tőlünk. Van, aki előbbre lép, van, aki más, kisebb vállalatnál remél nagyobb jövedelmet. Tény az, hogy sokszor gyakoroljuk a kinevezést, a felmentést. Az utóbbi időben nagyon jól bevált nálunk az egy évre szóló megbízás. Egy osztályvezetőnk egy esztendő múlva el is búcsúzott az íróasztaltól, mert nem tudott megbirkózni a feladattal. Most pályázatot írtunk ki az osztályvezetői helyre. Ez még szokatlan módszer, de ha beválik, máskor is alkalmazzuk. Természetesen a káderutánpótlási tervvel összhangban igyekszünk lehetővé tenni a képességekhez méltó előmenetelt az intézetben belül.

A kerekasztal-beszélgetés résztvevőinek gondolkodása nagyon széles skálán mozgott, s természetesen valamennyi apró részletre az idő rövidsége miatt nem terjedhetett ki. Ezért summázzuk a véleményeket: a munkahelyi demokrácia fejlesztése nagyon lényeges feltétele a további szakszervezeti munkának. A jogok gyakorlása azonban csak a követelmények teljesítésével lesz teljes körű, s csak úgy, ha minden szakszervezeti tevékenység a gazdasági munka — jelen esetben a postánál a szolgáltatás minőségének javítása — szálcsójává, érdek-képviselőjévé is válik. Az MSZMP Központi Bizottságának 1977-es állásfoglalása megteremtette a politikai háttérrel az együttes szabályozáshoz; az új központi bizottsági állásfoglalás pedig a munka korszerűsítését emelte ki feladatként. S hogy a leírtak a mindennapok gyakorlatává váljanak, ahhoz nagyon sokat — és nagyon komolyan — kell tennie mindenkinek, aki a szakszervezeti mozgalomban kis vagy nagy tisztséget betölt. S mindenekelőtt megismertetni valamennyi dolgozóval azokat a tennivalókat, amelyek megvalósítása előbbre viszi az egész társadalmat, az egész szakszervezet tevékenységét.

Rác Judit

Dr. Katona Gyula

1911–1984

Fájó szívvel vettük tudomásul, hogy végleg eltávozott családjának, barátainak, munkatársainak köréből.

Első munkahelye a posta volt 1932-ben, s ugyancsak a postától ment nyugdíjba 1974-ben. Dolgozott Pestlőrincen, Budapest 4 postahivatalban, a Központi Távírdán, majd Komáromban. A közgazdasági egyetem közigazgatási karán szerzett diplomát, s a doktorátus után a Központi Javító Üzem főkönyvelője lett, később a Kísérleti Intézet tudományos

munkatársa, majd a Számítástechnikai és Szervezési Intézetbe került, s innen is ment nyugdíjba.

Elismert postai működése mellett mindig számítani lehetett önzetlen társadalmi munkájára. 1958 óta — mint egyik alapító — tagja volt a Budapesti Társadalmi Testnevelési és Tömegsport Bizottságnak. Évtizedekig szervezője volt a népszerű „postásvonal” kirándulásoknak, a városismereti vetélkedőknek, mindezek kiegészítéseként népszerűsítője a honismereti mozgalomnak.

Szakmai munkájáért kapott Kiváló Dolgozó kitüntetést, a legszebb erkölcsi elismeréseket azonban társadalmi munkájáért kapta. 1964-ben a Kilián Testnevelési Mozgalom aranyjelvényével, 1976-ban a Testnevelés és Sport Kiváló Dolgozója kitüntetéssel honorálták fáradhatatlan tevékenységéért.

Emlékét szeretettel megőrizzük.

Támogatjuk a Nemzeti Színház építését

A SZOT elnöksége az elmúlt év októberi ülésén támogatásáról biztosította a Nemzeti Színház felépítésére meghirdetett társadalmi mozgalmat. Állást foglalt arról, hogy a szakszervezetek támogassák és szervezzék a munkahelyeken a kollektívák és a dolgozók önkéntes segítő kezdeményezéseit.

A Postások Szakszervezetének elnöksége, az országos felhíváshoz csatlakozva, tevékeny közreműködést kért valamennyi tisztségviselőtől.

A SZOT összesen 135 millió forint értékű bélyeget osztott szét az ágazati, iparági szakszervezetek között, szakszervezetünk ebből 2 millió 60 ezer forint értékűt kapott. A bélyegek többnyire (18 000 darab) 100 forintos címletűek. Ezeket két vagy több dolgozó együtt is megvásárolhatja. Ebben az esetben a nagyobb címletű bélyeget szét kell vágni és úgy kell beragasztani a szakszervezeti tagkönyvbe.

Lényeges, hogy mindenki maga döntson a részvételtől, annak formájáról, és a vállalt összegről. Azt ajánljuk alapszervezeteinknek, hogy ne a jövődelmet vegyék alapul a részvétel összegének javasolásánál, hanem vegyék figyelembe a családokra háruló egyéb terheket is. A Nemzeti Színház építése több éven át tart, ezért a most kibocsátott bélyegeket nem kell feltétlenül ebben az évben eladni, mindemellett a segítő szándékú kollektív és egyéni kezdeményezésekkel is hosszabb távon számolhatunk.

Alapszervezeteink a „Nemzeti Színházért” bélyegeket többségükben felkészülten fogadták. Politikai meggyőző munkával megalapozottan, folyamatosan alakul az akció. Előfordult, hogy a kiosztott bélyeg kevésnek bizonyult. Természetesen az újabb igények sem maradtak kielégítetlenül.

Külön említést érdemel a *Posta Központi Járműtelep szakszervezeti bizottságának* politikai munkája, a kollektíva áldozatkészsége; elsőként fizették be a számukra kiadott összes bélyeg ellenértékét — már márciusban. *Aszód postahivatal szakszervezeti bizottsága* szintén kellően megalapozott politikai munkájáról adott számot az akció során, mivel még 4000 forint értékű bélyeget rendelt.

Az alapszervezetek gondoljanak arra, hogy erkölcsi elismerésben részesüljenek — az összegtől és a segítség formájától függetlenül — mindazok, akik az akcióhoz kiemelkedően hozzájárulnak, mert a szakszervezeti mozgalomnak segítenie kell valamennyi hasznos társadalmi kezdeményezést. A kommunikációs lehetőségeket (falújság, Postás Dolgozó, az igazgatóságok híradói, tisztségviselői és tömegpolitikai oktatás stb.) folyamatosan használják fel e társadalmi akciónak és a benne tevékenykedők munkájának, eredményeinek népszerűsítésére.

Machács Jánosné

A hírközlés állapota nem gátolhatja a népgazdaság fejlődését

(Folytatás az 1. oldalról)

szélő-fejlesztési programba olyan iparfejlesztési célokra, amelyek áttételesen segítik a távbeszélő-fejlesztést, vagy közvetlenül a távbeszélő-hálózat fejlesztésének finanszírozását szolgálják.

— A távközlés gyorsabb ütemű fejlesztésének anyagi, műszaki és gazdasági feltételeit az ágazatoknak össze kell hangolnunk, ehhez ki kell dolgozni egy önálló ágazatközi programot.

— Elengedhetetlen, hogy a középtávú és éves tervek készítésekor, valamint az operatív gazdaságszervező munkában megkülönböztetett figyelmet fordítsanak az érdekelt tárcák a távközlés fejlesztésének anyagi és műszaki megalapozására; a korszerű telefonközpont licenccének megvásárlását előkészítő munka, valamint a licenc hazai

alkalmazásába vételét megalapozó műszaki-fejlesztési tevékenység meggyorsítására; a kábelellátásra a magyar ipar által gyártott távközlési kábelekből, illetve ezzel összhangban az importszükségletek kielégítésére.

— Gondjainkban s a tennivalók megvalósításának felelősségében osztozik az Országos Tervhivatal elnöke, a pénzügyminiszter, az ipari miniszter, a honvédelmi miniszter, a külkereskedelmi miniszter, a Magyar Nemzeti Bank elnöke, az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság elnöke, az Állami Bér- és Munkaügyi Hivatal elnöke, valamint az Országos Anyag- és Árhivatal elnöke is. Gondolom, ebből a felsorolásból is sejthető, hogy milyen integrált összefogás van kialakulóban a telefonellátás terén kialakult áldatlan állapotok felszámolására.

Gazdálkodásunk tervszerű, szilárd és fegyelmezett

— *Úgy vélem, elengedhetetlen, hogy ne ejtsünk néhány szót a Magyar Posta gazdasági helyzetéről.*

— Árbevételünk a folyamatosan növekvő szolgáltatási forgalomnak megfelelően viszonylag egyenletesen, a tervidőszakban 5,7 százalékkal nőnek. Sajnos azonban, a költségek növekedési üteme lényegesen felülmúlja a bevételekét. Átlag 11,4 százalékos az évi költség-növekedés. A posta összköltségében az élőmunka 45,2 százalékot képvisel, s ennek gyors növekedése — a megemelt közteherrel együtt — az országos költség-növekedésnek csaknem a felét teszi ki. De szóljunk arról is,

ami dolgozóinkat nyilván a legjobban érdekli: a nyereségből képezhető alapok közül a részesedési alap a tervnek megfelelően alakul, ugyanakkor azonban bérarányosan csökkenő irányzatot mutat.

— Összességében azt mondhatom: a kedvezőtlen hatások ellenére is a posta gazdálkodása tervszerű, szilárd és fegyelmezett. Ami persze nem fedi el gondjainkat, amelyek közül már eddig is felsoroltam néhányat. Ezekhez jön még az is, hogy a klasszikus posta nagyrészt kötött tarifáinak és a költségek gyors növekedésének következtében a szolgáltatásaink rendszeresen veszteséggé vál-

nak. Másrészt az általában jó jövedelmezőség mellett sem vagyunk képesek a hosszú távú koncepció fejlesztési céljaihoz megfelelő mértékű saját beruházási forrást előteremteni. A klasszikus postaszolgálat eredményének alakulását kedvezően befolyásolná, ha a posta pénzügyi közvetítő tevékenységén felül tényleges banki és saját takarékszolgálati funkciókat is ellátna. (Erre

egyébként utal az ÁTB határozata is.) Ezek az elképzelések illeszthetők a bankrendszer továbbfejlesztéséhez. Végül itt említeném meg, hogy a posta költségvetési kapcsolatai a népgazdaság számára kedvezően alakulnak. A fejlesztési támogatások figyelembevételével a tervezett 10 milliárdos befizetésünk várhatóan 15,4 milliárd forintba növekszik.

Létszámbővítés és bérpreferencia

— *A szolgáltatás színvonalának emelkedéséhez, de még szinten tartásához is elengedhetetlen bizonyos szilárd munkaerőhelyzet. Mi az igény s természetesen a valós helyzet ezen a téren?*

— A Magyar Posta összlétszáma a VI. ötéves tervidőszakban nem éri el a tervezett és fontos műszaki területeken jelentősen alatta marad a szükségletnek. A postaforgalmi létszám összességében megvan, az összetétel javítása azonban tartós feladat. Az ipar, a hálózatépítés és -fenntartás terén viszont tartósan kilencszázra rúg a létszámihiány. Ezen a téren minden erőfeszítés ellenére sem tudunk előbbre lépni. Az elmaradt fenntartások és lassú ütemű rekonstrukciók miatt felhalmozódott felújítási igény továbbá ezeregyszáz szakembert igényel egy teljes tervperiódussal számolva.

— Jelenleg kerekén 11 ezren vesznek részt a távközlés üzemeltetésében és fejlesztésében. A fluktuáció különösen Budapesten óriási, 1982-ben elérte a 27 százalékot. Ugyan-

akkor a szakmai összetétel csak lassan javul. A már-már idült létszámihiány következtében az előregedett berendezéseket nem tudjuk kellő ütemben felújítani. Eppen ezért a létszámbővítés és a szakmai színvonal emelése a fejlesztési program végrehajtásának elengedhetetlen feltétele. Azonban a Magyar Posta szűkös bérfejlesztési lehetőségeiből az elkövetkező időkben sem lesz képes az említett réteg bérének jelentős emelésére. Ehhez központi bérpreferencia szükséges.

— *Elnök Elvtárs! Egy évvel ezelőtt levéllel fordult a postás dolgozókhoz, melyben bejelentette a Magyar Posta önállósá válását, és valamennyi munkatársát arra kérte, hogy azonosuljanak az önálló posta céljaival. Mi történt azóta?*

— A levelemben foglaltakat a postás dolgozók röpgyűléseken tárgyalták meg. Kitént, a postás dolgozók eddigi munkájuk megbecsüléseként, elismeréseként értékelték az önállósá válást. Kedvező tapasztalatainkra alapozva a jövőben is várjuk dolgozóinktól az állandó megújulást, a vezetők és a munkatársak közötti bizalom erősítését, az eseményekre a gyors és rugalmas reagálást és minden téren a korszerű, gazdaságos megoldások keresését a szolgáltatások teljesítésében. Most, egy év elmúltával is időszerteink tartom, hogy megismételjem kérésemet valamennyi postás dolgozóhoz: „Ha egy kicsit büszkéek új helyzetükre, ha egy kicsit tudnak ennek örülni, fejezzék ezt ki jobb munkával, mert csak a postások jó munkája teremtheti meg a posta jó munkáját.”

(—)

Végre!

Múlt évi novemberi számunkban ígértük, hogy az új *Posta Újtársi Szabályzat* — közismert nevén a PUSZ — rövidesen megjelenik. Optimisták voltunk, hiszen akkor már csak az újítási és közreműködői díjak forrásával, illetve elszámolásával kapcsolatos kérdések vártak tisztázásra. Úgy gondoltuk, ez rövidebb idő alatt rendezhető, mint maga a szabályzatmódosítás. Lehet, hogy a szigorúbbá vált gazdálkodási feltételek közepette nehezebb pénzügyi döntéseket hozni?

Végül is a döntés e kérdésben is megszületett és az új, az újítási tevékenységet a korábbinál több szempontból jobban ösztönző szabályozás április 12-én hatályba léphetett.

Mivel az újítási rendelet, a PUSZ, valamint a díjazás forrásoldalát rendező utasítás különböző időpontok szerint hatályos, ezúton is és külön is felhívjuk a figyelmet az újításokkal kapcsolatos ügyekben a körültekintő eljárás és a pontosság nélkülözhetetlenségére.

Az újításokkal kapcsolatos szabályok a Postaügyi Értesítő 1984. évi 15. számában találhatók.

M. J.

Döntés a munkahelyen

Új elemek a posta munkaverseny-szabályzatában

„... ez évi feladat a munkaverseny-mozgalom vállalati jogkörben való szabályozása is...” — írtuk februárban a munkaversennyel kapcsolatos 1984. évi tennivalók sorában, és ígéretünkhöz híven most beszámolunk a postai szabályozás tervezetének vitájáról és természetesen fő vonalaiban a végeredményt, az új szabályozást is bemutatjuk.

A munkaversenyről szóló 1054/1983. (XII. 20.) számú MT—SZOT—KISZ KB együttes határozat, valamint a végrehajtáshoz kiadott 7002/1983. számú ÁBMH—SZOT—KISZ KB együttes irányelv a mozgalom munkahelyi jellegének erősítését határozta meg fő célként. Ennek megfelelően a munkaverseny szervezeti, értékelési és elismerési rendszerének kialakításához széles körű önállóságot ad a vállalatoknak.

Tekintettel a posta különleges helyzetére (a posta kívülről egy vállalat, belülről azonban „önállóan gazdálkodó vállalatok” összessége), egy a korábbinál keret jellegűbb, de bizonyos kérdésekben egységes szabályozás kialakítása látszott célszerűnek. Annak eldöntésére, hogy a postai szintű szabályozás milyen témákban és milyen mélységig tartalmazza a direktívákat, valamint a postaszervek saját hatáskörű szabályozása szempontjából mennyiben legyen iránymutató, keret jellegű, széles körű vitát szerveztünk és folytattunk a szakmával közösen.

A kollektív szerződés módosításával együtt vitatták meg a testületek a postaszinten szabályozott egyéni és kollektív versenyformákban elnyerhető elismeréseket és a velük járó jutalmakat. A végső döntést befolyásoló vita itt főleg a brigádmozgalomban elnyerhető cí-

mek körül folyt, és hogy mennyire építő volt, azt legjobban az bizonyítja, hogy a javaslatban szereplő változatok helyett a döntést hozó vezető testületek elé már egy harmadik variáció került, a vezető testületek pedig egy negyedik változat elfogadása mellett döntöttek. Ez olyan új elemek mellett, mint a Postaszerv Kiváló Brigádja cím, vagy a különböző érmes brigádelismerésekkel járó jutalmak alsó és felső határok közötti szabályozása, hagyományos elemeket is tartalmaz, hiszen megmaradt a bronz, ezüst és arany fokozat.

A ksz-viták során egyértelmű elismerést váltott ki a posta vezetőinek azon törekvése, hogy a kitüntető címek erkölcsi értékét a korábbinál lényegesen nagyobb jutalmakkal is erősíteni kívánja.

Az elismerési rendszernek talán egyetlen neuralgikus pontja a Kiváló Dolgozó kitüntetés. A címmel járó jutalom mértékét az egyéni kitüntetések egymásra építettsége miatt most sem sikerült feljebb tornáznunk. Itt a jövőt illetően majd el kell gondolkodni azon, hogyan lehetne az egyéni elismerések rendszerét úgy korszerűsíteni, hogy a kitüntetésekkel járó jutalmak mértéke közelebb kerüljön a kitüntetett dolgozók jövedelmi színvonalához.

Magát a szabályozástervezetet két lépcsőben vitattuk. Először az igazgatóságok szakmai és szakszervezeti témafelelőseivel a tervezet szerkezeti és főbb tartalmi kérdéseiről cseréltünk véleményt. Ennek eredményeként jól körvonalazódott, hogy mely kérdésekben szükséges postaszintű egységes szabályozás, és a postaszervek a saját hatáskörben szabályozni kívánt témáknál milyen mélységig várnak valamiféle iránymuta-

tást. Az utóbbival kapcsolatos igények sokrétűsége eredményezte tulajdonképpen azt, hogy a szabályozás a keretjelleg erősítésének ellenére is igen terjedelmes maradt.

Kissé ellentmondásos volt a postaszervek igénye, hiszen volt egyfajta törekvés a nagyobb önállóság felé, aminek talán legszembetűnőbb példája a brigádelérem-elismerésekkel járó jutalmak már említettől—ig szabályozása, ugyanakkor a saját hatáskör gyakorlatához, a helyi szabályozáshoz számos kérdésben szinte teljes mélységű iránymutatást is elvártak, pedig ez a központi irányítottaság, egységes gyakorlat veszélyét mindenképpen magában hordozza.

Az így kialakított tervezetet vitatták meg szélesebb körben az igazgatóságokon, a Járműtelepen és a Javitóüzemnél. Használóan a központi határozat tervezet vitájához most is 10—15 szocialistabrigád-vezető, valamint a szakvezetők és a társadalmi szervek képviselői vettek részt a megbeszéléseken. Az elhangzott észrevételek, javaslatok nemcsak a postaszintű szabályozás jó irányú finomítását segítették, hanem jó tapasztalatokkal szolgáltak a helyi szabályok elkövetkezendő kialakításához is.

Mik voltak a jellemzőbb, tehát több helyen is felvetett észrevételek, javaslatok és ezeket hogyan lehetett figyelembe venni?

— A munkaverseny célját illetően hangsúlyozták a közönségkapcsolat terén elért eredmények megőrzésének, további javításának fontosságát.

— A munkaversenyben részt vevők körének meghatározásánál igényként merült fel annak körülírása, hogy azok, akik a verseny különböző for-

máinak értékelésében közvetlenül érintettek vannak, hogyan vegyenek részt a munkamozgalomban. Nem szerencsés példának, ha a szakvezető tagja valamely általa irányított és minősített brigádnak.

— A kétoldalú kötelezettségvállaláson belül a szakvezetők felelősségének hangsúlyozását, a munkaverseny segítségével az érdekeltérségi rendszerükben való tükröztetését minden területen fontosnak tartják.

— A versenyformákat illetően a nemzetközi munkaversenyben való részvételt szinte teljes körben csak egyéni, illetve brigádszinten tartják elképzelhetőnek és érdeminek a postán.

— A munkaversenyben elnyerhető kitüntetésekkel járó jutalmak pénzügyi forrásával kapcsolatban is megoszlottak a vélemények. Mint alapelvek általában elfogadják az R-alapot forrásként, tekintettel azonban a jutalmak mértékének jelentős emelkedésére és az R-alapnak egyéb terhek miatti erőteljes beszűkülésére, felmerült a béralapra történő legalább részbeni áttérhelés igénye. Olyan döntés született, hogy egyelőre az R-alap a forrása e jutalmaknak.

— A különböző versenyformákban adományozható elismerések, kitüntetések feltételeit a szabályozás jórészt keretjelleggel tartalmazza. Természetesen itt is találhatók bizonyos direktívák, ezek azonban — nyugodt lelkiismerettel állíthatjuk — általában lazábbak, mint amilyeneknek a vitában elhangzott javaslatok alapján lenniük kellene. Ahol csak lehetett, megadja az új szabályozás a szabadságot a különböző elismerések odaítélésében, főleg az eredményorientált értékelés és elismerés elősegítésére. Például bármely brigád-

Mészáros József

A DICSÉRŐ OKLEVÉL BIRTOKOSAI

Posta Központi Járműtelep

Az utóbbi hat évben négy alkalommal kapott kitüntetést a Posta Központi Járműtelep. Az elmúlt néhány esztendő legjobb eredményeit érték el, a szabályozórendszer szigorításának ellenére.

Hegedűs István igazgató így emlékezik a múlt évi munkára.

— Körülményeink semmit sem javultak. 850 gépkocsivezétőnkből 400 cserélődött. A javító-karbantartó létszám csökkent. A nagy fluktuáció elsősorban a posta szolgálati rendje miatt van. Sok a fiatal dolgozónk, találnak olyan munkahelyet, amelyen szombaton, vasárnap nem kell dolgozniuk. Az sem utolsó szempont, hogy itt nincs borraavaló. Úgy hiszem, nem kell különösebben ecsetelni, hogy ilyen nagy mértékű munkaerő-cserélődés mennyi nehézséggel jár.

— *Mégis sikerült a minőségi mutatókat nagyon szépen teljesíteni.*

— Nagyon léptünk előre. Néhány adat: a ki nem állított gépkocsik száma a megengedett 1,70 százalékkal szemben 0,81, a budapesti járatszolgálatban 0,06 százalék volt. A gyűjtésből kimaradó levélsekérnyeknél az előírt arány 0,64 százalék, a ténytűszám 0,37. Az üzem gépkocsiállományának 83,78 százaléka volt forgalomképes, ezen belül a személygépkocsik aránya 4,5 százalékkal jobb az előírt-nál. Az egy ipari munkásra jutó termelékenység 23,6 százalékkal növekedett.

— Szép eredményeket hozott az újtómozgalom is: az előző év 105 ezer forintjával szemben 161,7 ezer forintot. Októberben újítási hónapot tartottunk, és részt vettünk a „Budapesti újítási napok” rendezvényein. 35 újításért 79 200 forint újítási díjat fizettünk ki.

— Korszerűsítettük a munkaes és üzemszervezést. Lényegesen javult a menetlevél-feldolgozás, a korábbi dekádellenőrzésről áttérhettünk a napi ellenőrzésre. Folyamatosan vizsgáljuk a gépkocsivezetők improduktív óráinak csökkentési lehetőségeit, a tavalyi javulás 1,5 százaléka. Idei munkánkat már segíti a múlt év decembereben üzembe helyezett számítógéppont.

— A tervezettnél többet fordítottunk szociális célokra. Két

jelentősebb összeget említek: a tervezett 3,2 millió helyett 5,1 millió forintot fizettünk ki lakásépítési támogatásra, és 2,8 millió forintba került a székesfehérvári szállítási üzemegység konténeröltözőjének építése.

— Fontos feladatnak tekintettük az üzemanyag-felhasználás csökkentését. A közúletek részére előírt 5 százalékkal szemben 6,3 százalékos eredményt értünk el, ami azt jelenti, hogy 353 ezer liter üzemanyaggal kevesebbet használtunk fel, mint az előző évben. Villamosenergia-megtakarításunk 226 500 forint.

— Harminceggel bővült azon vállalatok köre, melyeknek pénzzsállító szolgáltatást nyújtunk. A Volán-díjszabással számlázott fuvarozási tevékenységünk 4,8 millió forintot hozott.

— Szólnom kell még a gépkocsivezetői törzsgárda helytállásáról. Tavaly hatvanan vettek részt az Autó-motor című szaklap „Keressük a legjobb gépkocsivezetőt, gyalogost” című vetélkedőjében. Két dolgozónk — a kategóriájában — a negyedik helyezést érte el. A Fővárosi Közlekedésbiztonsági Tanács versenyében pedig üzemünk első lett.

— *A „huszonegyesek” száma lassan meghaladja a főállású gépkocsivezetőkéit. Hogyan szolgálja ki őket az üzem?*

— Nélkülük a postai szállítás megbénulna. Eppen ezért nagyon fontos, hogy törődjünk a postaszerveknek kiadott gépkocsikkal és nem főállású vezetőikkel. Sajnos, nem megfelelő még a kiszolgálásuk, dolgozóinkban van a hiba, szemléletükön kell változtatni. Ma még gyakori, hogy ha valaki bejön mondjuk akkumulátor- vagy kerékcsere-re, kezébe nyomják, s közlik: szereld be! Nem gondolnak arra, hogy az illetőnek nincs munkaruhája, s összepiszkolja magát... És nem is az ő dolga, hogy ezt a munkát elvégezze.

A beszélgetést *Póta István* szb-titkárral folytatjuk, akinek gratulálhatunk a Szakszervezeti Munkáért ezüst fokozatú kitüntetéshez, mellyel többek között kilencéves titkári tevékenységét ismerték el.

— *Hogyan járultak hozzá az eredményekhez a szocialista brigádok?*

— Hetvenhat brigádunk tett vállalatát a szolgáltatások minél jobb ellátására, dolgozóinknak mintegy fele. Harmincöt kollektíva nyert el különböző kitüntetések. *A salgótarjáni szállítási üzemegység „Karancs” brigádja a Posta Kiváló Brigádja* lett, kilencen arany-, nyolcan ezüst-, tizenheten bronzérmét nyertek. *Kiváló* címet kapott a *II. akkumulátorüzem*, az *V. és a tatabányai garázs*. *Elnöki dicséretben* részesült *Viktor Jenő* minőségi ellenőr és *Elnöki elismerésben* *Simon G. János* gépkocsivezető. *Szakszervezeti munkáért oklevelet* kapott *Végh József* lakatos, *Vízi Jenő* garázsvezető és *Kollman Károlyné* eladói. Az ünnepségen adták át a „Balesetmentes közlekedésért” vetélkedőben elért eredmény alapján a serleget és oklevelet a salgótarjáni garáznak, az oklevelet a VII. garáznak. Kiváló címet 82 dolgozó kapott, Igazgatói elismerést 18.

— Üzemünk kitüntetése nagy lendületet adott az idej munkaversenynek. Brigádjaink külön vállalatást tettek hazánk felszabadulásának közelgő 40. évfordulójára. A félév végén értékeljük, hol tart ennek teljesítése.

— *A munka mellett milyen kikapcsolódásról, szórakozásról gondoskodnak a gazdasági és társadalmi szervezetek?*

— Legutóbbi rendezvényünk Dunakeszin volt, a gyermeknap alkalmából, az MHSZ repülőterén; üzemünk KISZ-bizottsága szervezte. Szoros a kapcsolatunk a postás repülőklubbal, egyik szocialista brigádunk patronálja őket. Voltunk legalább ötszázán, meghívtuk a zuglói postaszervek dolgozóit is. Gyönyörű volt az idő, egésznapos kulturális program gondoskodott arról, hogy mindenki jól szórakozzon. A tombola gyermeknyertesait a vitorlázó repülőiskolákra vitték fel. Ez volt a szénzáció!

— *Hogyan tovább?*

— A szakszervezet minden fórumát ezután is igyekszünk felhasználni — minél hatékonyabban — arra, hogy a postának nyújtott szolgáltatásainak a lehető legjobban eleget tegyünk.

Bánhidi Éva

Posta Kísérleti Intézet

Amikor a Posta Kísérleti Intézete fiatal igazgatóját, *dr. Sal-lai Gyulát* megkérdeztük, hogyan sikerült elérni az intézet szép eredményeit, az elismerő, dicséző oklevelet, mentegetőzéssel kezdte a beszélgetést.

— Az oklevél nem az én munkámat dicséri — hiszen csak január 1. óta vagyok az intézmény igazgatója —, hanem a nyugdíjba vonult *Rontó Tiborét*, aki 13-14 évig vezette a Kísérleti Intézetet.

— *Ha jól tudom, 1975 óta dolgozik az intézetnél, minden biznnyal folyamatosan is jól ismeri a kutatásokat. Mint régi dolgozó és frissen kinevezett igazgató, mégis miben látja az elért sikerek magyarázatát?*

— A kutatási témák nagy részének közvetlen célja a postai hálózatok létesítésének gazdaságosabbá tétele és a szolgáltatások minőségének a javítása. A sikeresen befejezett feladatok ennek a célnak általában megfelelnek. A témák más részénél a gazdaságosság csak áttételes, más postaszervek munkáján keresztül jelenik meg, vagy a távlati céloknál a kutatás befejezését követő 5-10 éven belül várható a gazdasági haszon. Az ilyen témáknál a megtakarítás vagy a bevételnövekedés szám-szerű kimutatása meglehetősen nehéz.

— Azt hiszem, három tényező köré lehetne csoportosítani az elismerés okait. Az első az, hogy népgazdasági szinten is előtérbe került a műszaki fejlesztés, és ez alól természetesen a Magyar Posta sem kivétel. Tehát a sikernek van egy ilyen-fajta, tőlünk független, objektív oldala. A másik két tényező szubjektív. Először is a posta gazdálkodását több területen közvetlenül hasznosítható eljárások, módszerek kidolgozásával segítették. Például: gazdaságos anyagfelhasználás, technológiai korszerűsítés, import-helyettesítés, felújítási technológiák kifejlesztése. Az utóbbi témakörben például az akkumulátorok élettartamának növelésére sikerült olyan javítási módszert kidolgozni, amely esetenként 5 millió forint megtakarítást eredményez. Az intézet import-helyettesítési tevékenységében több osztály is részt vett. Hálózatépítésben 1983-ban 12 millió, a postafor-galom gépesítésében pedig 160 millió devizaforintot takaríthatunk meg. A példákat még tovább lehetne sorolni.

— *A fenntartási munkák*

gazdaságosabbá tételében is ért el eredményeket az intézet?

— A fenntartásban elért eredményeink közvetve és hosszú távon mérhetők csak, és a színvonal emelése mellett létszám-megtakarításban mutat-hatók ki. Ugyanis kifejlesztett műszereink segítségével a szolgáltatás minősége jól mérhető. Maga a mérés is gyorsabb, tehát a hiba gyors behatárolása a fenntartást teszi hatékonyabbá. Ugyanakkor a hálózat minősítése tárgyilagosa, és ezzel a fenntartás is tárgyilagosaan értékelhetővé válhat. A fenntartás pre-mizálását is tárgyi alapokra lehet e módszerrel helyezni.

— *Mi a helyzet a beruházásokkal?*

— A gazdasági haszon a beruházásoknál is jól kimutatható. Például olyan méréseket végzünk, amelyek értékelése után a beruházási összeg csökkenthető. Többek között az erősáramú befolyásolás témája is ilyen jellegű. Ennek célja az, hogy a vasútvillamosítás során a hálózat átépítése, illetve a védelem minimális költségű legyen. Az elmúlt évben végzett ilyen irányú munkánk eredményeként évente az átlagos megtakarítás 2 millió forint.

— *Sikereiknek mi a harmadik tényezője?*

— Úgy gondolom, hogy az intézetünk munkáját dicséző oklevél nem utolsósorban fegyelmezett gazdasági, számviteli munkánk eredménye is.

— *Napjainkban gyakran felvetődik a műszaki értelmiség anyagi megbecsülésének kérdése, amely nyilván a Posta Kísérleti Intézetét is érinti.*

— Kétségtelen, hiszen a sikereket a tervezettnél kisebb létszámmal érték el. Sajnos, intézetünket sem kerüli el az említett gond. Ennek ellenére múlt évi tervünkben 64 téma szerepelt. A zsűri 63 témát (99 százaléka) fogadott el, ebből 49 téma (77 százaléka) kiváló minősítést kapott. Közben az intézet a nemzetközi együttműködést is szélesebb alapokra tudta helyezni. A vállalt határidőket pedig csaknem 100 százalékosan teljesítette, ilyen értelemben a postát semmiféle károsodás nem érte.

— *Mi az, ami itt tartja a dolgozókat?*

— Elsősorban a megszállottság...

— ... És a baráti légkör, a munkatársak és a vezetők közti jó kapcsolat, amely szinte ritka az ilyen jellegű munkaterületen

— egészíti ki az elmondottakat *Székely Sándor*, az intézet szakszervezeti bizottságának titkára, aki szintén az ifjabb generációhoz tartozik. — Pedig valóban többszörös megterhelés nehezedik a kollégákra, hiszen a 234 dolgozó 56 százaléka fiatal diplomás, akiknek a fészekrakas gondja mellett a munkahelyen is többszörösen hely kell állniuk. Mi, a szakszervezeti bizottság 9 tagja igyekszünk mindent elkövetni, hogy a munkahelyi közérzet igazán jó legyen. Ebben és a hatékonyabb gazdasági munkában nagy segítséget nyújt a már 20 éves múltra visszatekintő intézeti brigáderseny. A brigádok jó munkájának köszönhető a kutatási terv 99 százalékos teljesítése. Részben a brigádok öntevékenységeinek tulajdonítható a Szigetszentmiklóson épülő sporttelepnek erre az évre tervezett befejezése is. Ez a létesítmény egyúttal az üdülési gondokat enyhíti, a szabad idő kultúrál és hasznos eltöltését segíti. Ha már az üdülésről esett szó, hadd említem meg, sikerült folyamatosan megoldani a Balatonalmádiban bérelt üdülőházakban a nagycsaládok üdültetését. Mint arról már szó esett, intézetünknek sok a fiatal diplomás, akiknek lakásgondján viszont, sajnos, egyelőre csak lakásépítési kölcsönnel tudunk segíteni. Gyermekeik óvodai, bölcsődei elhelyezését maradéktalanul megoldottuk.

— *Az intézet munkaverseny-mozgalma magasabb fórumok is elismerték már?*

— A mozgalom magas színvonalát talán az igazolja legjobban, hogy 1980-ban az egyik brigád Allami Díjat kapott. Emellett szinte minden évben elnyeri egy-egy brigád a Posta Kiváló Brigádja címet is. A munkaversenynek egy másik formája az intézet által alakított Békési-emlékérem-pályázat, amelyre tavaly öt pályamű érkezett. Úgy gondolom, ez is egyfajta húzóerő.

Népgazdaságunk valamennyi ágában, így a Magyar Posta esetében is, egyre inkább a gondolkodó, újító, kiművelt emberfőkre van szükség, akik újító képességüket a termelésben kifejezhetik. Az elmondottak azt igazolják, hogy a PKI-nak valamennyi munkatársában megvan ez a képesség, akarat. De mindennek a kibontakozásához a dolgozók lelkesedése mellett — a jövőben — nagyobb anyagi megbecsülésük is hozzájárulhatna.

Czegledi Cecília

Posta Központi Javítóüzem

A Posta Központi Javító Üzem eredményes, jó munkáját évekre visszamenően több elismerés is igazolja. A miniszternek és a szakszervezet elnökségének elismerő oklevelét már 1973-ban megkapták; 1976-ban és 1977-ben kiváló üzem lett; 1980-ban a terven felüli 45 ezres távbeszélő-fejlesztés megvalósításában kifejtett jó munkájukért emléklapot kaptak; az idén pedig megkapták a Magyar Posta elnökének és a Postások Szakszervezete elnökségének Dicséző Oklevelét.

Az üzem igazgatójától, *Bokros Gyulától*, valamint a szakszervezeti bizottság titkárától, *Horváth Sándortól* kérdeztük meg, hogy milyen eredményeket takar az idej elismerés.

— Elért eredményeink gyökere a 80-as évek legelejére vezethető vissza, amikor lehetővé vált, hogy üzemünk áttérjen a relatív bértömeg-gazdálkodásra.

— *Mit jelentett ez az üzem életében?*

— Ha üzemünk a tervezettnél nagyobb teljesítményt hoz, akkor az átlagos bérfejlesztésen felül további 3 százalékos bérfejlesztést hajthatunk végre. Ez a lehetőség készítette a vezetőket és a beosztottakat egyaránt arra, hogy az évről évre növekvő követelményeknek mind magasabb színvonalon, egyre jobb gazdasági szervezőmunkával feleljen meg. Ennek szellemében készülünk föl — a gazdasági, politikai és társadalmi vezetőség együtt — esztendőnként az újabb gazdasági évre, aminek már évek óta az az eredménye, hogy január másodiktól teljes kapacitással tudunk dolgozni. Ahhoz, hogy munkánk eredményességéről pontos képet alkossunk, minden hónapot értékelünk; és ha szükséges, akkor még idejében beavatkozunk. Talpon maradásoknak fontos tényezője a rugalmasság. Üzemünk profiljából is adódik ez, hiszen az előre ki nem számítható igények miatt évközben többször is vál-

toztatnunk kell eredeti terveinken. A szükségnek megfelelő gyors átcsoportosításnak köszönhető, hogy az állásidő csekély mértékűre csökkent, sőt gyakran kiküszöbölhető. Egy szóval: a jövedelemérdekeltségi rendszert teljes egészében ki tudtuk használni.

— *Főlsorolna néhány példát ezzel kapcsolatban?*

— A nehezedő gazdasági körülmények közt megtanultunk „több” lábon állni. Kényszerítő erő az állandó termékváltás. Például: 5 évvel ezelőtt a TIG részére távbeszélő-készülékeket újítottunk föl. Időközben erre a munkára az alkóponti üzemnél gazdasági munkaközösség alakult, tehát a mi dolgozóinknak új feladatokat kellett találni, kialakítani. Így fejlesztettünk ki az előgócósításhoz és az elavult LB-központok kicseréléséhez egy új típusú CB-központot. Az első ilyen berendezést, amely egyúttal prototípus is volt, 1981-ben hoztuk létre, 1983-ban már 38 készült, az

idén pedig 48-nak a gyártását tervezzük. Ehhez hasonló egy másik lehetőségünk: a vidéki konténerközpontokhoz a manuális munkahelyeket az ipar nem szállította. Mi fővállaltuk ezek gyártását. Amikor 1980-tól a nyilvános hálózatnál át kellett állni a 2 forintos tarifára, akkor már a tárgyévben csaknem félszer pénzbedobót újítottunk föl, a következő évben 3800-ra nőtt a felújított készülékek száma, tavaly 1500 volt, az idén 1400-nak a felújítását terveztük. A legújabb ilyen jellegű feladatunk Budapest területén a nyilvános távbeszélő-hálózatban üzembe helyezett, dugulásra hajlamos román készülékek működésének felülvizsgálása, illetve módosítása.

— *Számokkal kifejezve hogyan alakultak a múlt év eredményei?*

— Sajnos, létszámgonddal küszködünk. Ennek ellenére, még 1980-ban 336 dolgozó 412 ezer normaórát, addig 1983-ban 298-an 436 ezer normaórát teljesítettünk. Tehát a létszámszökkenés ellenére nőtt a normaóra-szám. Ez pedig elsősorban a relatív bérszabályozásnak, az érdekeltségi rendszernek köszön-

hető. Jelentős segítség a létszám-gond megoldásában a létszám-alkalmazás leválasztása a dolgozók alkalmazására, akik ugyanolyan ösztönzésben részesülnek, mint az aktív dolgozók. Emellett az engedélyezett 800 óra helyett 1200 órát dolgozhatnak — és ezt sokan igénybe is veszik. De abban, hogy dolgozóink évről évre többet tesznek le az asztalra, fontos szerepet játszik a posta vezetőitől kapott elismerés is.

— Az üzem a felszabadulás óta, ha jól számoltam, össze, harmincszor kapott már jó munkájáért elismerést — mondja *Horváth Sándor*, a szakszervezeti bizottság titkára. Volt idő, amikor 600 dolgozó évi 25 millió forint árbevétel teljesített. Ez azóta öt-, illetve hatszorosára nőtt, miközben a létszám felére csökkent. Úgy gondolom, a szakszervezeti bizottság azzal segítette leginkább a gazdasági munkát, hogy tudatosította a dolgozókat: több bért csak nagyobb teljesítménnyel lehet elérni. Ahol pedig a teljesítmény már nem növelhető, ott kezdeményezte a jobb munkaszervezést, az újításokat, ésszerűsítéseket.

A szocialistabrigád-mozgalomban részt vevő 16 brigád 167 dolgozója is országlétszám-változója az eredmények elérésében. Igaz, a brigádvezetők negyedévenként ösztönzést kapnak, ha jól szervezték a munkát.

— *Mit tud nyújtani a szakszervezet ahhoz, hogy a dolgozók munkahelyi közérzete is javuljon?*

— Szűkösebb anyagi lehetőségeinken belül is igyekszünk olyan szociális körülményeket kialakítani, amelyeket már megszoktak a dolgozók. Kezdeve a jó minőségű üzemi étkezéstől a gyermekelhelyezésen át az építési kölcsön folyósításáig, az üdültetésig jó néhány apróknak tűnő kérdésben is előre lépünk. Például javítottuk a munkaruha-ellátást, áttértünk a központi fűtésre, az öltözőket, mosdókat évenként felújítjuk és így tovább. Az üzem gerincét képező szakembérgárda megtérésében ezek fontos tényezők, nem szólvá arról, hogy az üzemben 37 szakma sajátítható el. Aki pedig kedvet, tehetséget érez a tanulásra, azt maradéktalanul támogatjuk.

C. C.

KIVÁLÓ ÚJÍTÓ

Az idén is számos embernél meglepetést és örömet keltett az április 4. vagy május 1. alkalmából kapott kitüntetés. Közéjük tartozik *Kúti Géza* is, aki április 27-én a Magyar Posta Központjának kultúrtermében rendezett ünnepségen vehette át *Valter Ferenc* távközlési fejlesztési igazgatótól a Kiváló Újító arany fokozatú kitüntetését.

Megkérdezem Micikétől, hogyan sikerült ilyen nagy erkölcsi és anyagi elismerést kivívnia magának.

— Még 1948. február 16-án léptem a Magyar Posta szolgálatába, azóta vagyok párttag is. Budapesten a Posta Szociális Hivatalhoz vettek fel konyhai kisegítőnek. Később konyhavezető lettem, és ebben a beosztásban több üzemi konyhán dolgoztam. Közben a központban étlapszerkesztő és kalkulátor, valamint ételtechnikus is voltam. Hálás vagyok a Magyar Postának és a Posta Szociális Hivatalnak, hogy szakmai és politikai képzésemet lehetővé tették. Ennek tulajdonítom, hogy munkámban helyt tudtam állni, és ennek köszönhetem, hogy két évvel ezelőtt a Kiváló Újító ezüst, most pedig az arany fokozatát kaptam meg. Mindig arra törekedtem, hogy munkámat a vezetőség, a beosztott dolgozók és az üzemi étkeztetést igénybe vevők megelé-

gedésére végezhessem. Úgy érzem, hogy ez sikerült is.

— Az üzemi konyhákban szerzett tapasztalataim adták a gondolatot két újítás kidolgozásához és a Posta Szociális Hivatalhoz való benyújtáshoz. Mindkettőt el is fogadták.

— A Posta Központi Jármútelepen dolgoztam akkor mint konyhavezető. Nehéz helyzet volt még abban az időben. Hagyományos tüzelés volt a konyhán. A vizet szénttüzelésű kazánal kellett magunknak melegíteni, a gépesítés is kezdetleges volt.

— Egyik — számomra emlékeztető — napon az ebéd időre elkészült, de a főzőüst kifolyósöve a leves darabossága miatt eldugult, és így azt nem lehetett leereszteni a lábasba. Nagyon nehéz helyzetben voltunk. Ekkor támadt gondolatom a megoldásra. Kérésre a műhelyben elkészítették a szertintem elképzelt eszközt. Ez a gyakorlatban jól bevált.

— Sok baleset adódott abból is, hogy az üveges konzerveket késsel nyitottuk. Az általam javasolt eszközzel a konzervnyitás is balesetmentessé vált. Ezt a két újítási javaslatomat eddig az országban 133 vállalat, üzemi, intézmény stb. fogadta el. Több vállalatnál szakértői véleményt is kértek, mielőtt újításaimat elfogadták, s ez is kedvező volt. Az eszközök jól használhatók, olcsók és az alkalmazásuk során az újításban leírt, balesetet kiküszöbölő előnyök beigazolódtak.

— Az elmondottakhoz csak annyit teszek hozzá, hogy a két újításomat ma már talán ezernél is több üzemi konyhán alkalmazzák, az ott dolgozók megelégedésére.

Befejezésül a postások nagy családja és az MSZMP budapesti II/3. körzeti alapszervezete nevében Micikének további sikereket, jó egészséget és még sok örömet adó nyugdíjas éveket kívánunk.

Maur Emil

A kicsi koci újra száguld

Emlékeznek még *Herbie*-re? Nem, nem Dudura gondolok, akit már másodízben is láthatunk a televízió képernyőjén. Az csak afféle kópintás volt, ahogy ez a nagy sikerek nyomán szokásos.

Herbie a *Walt Disney* cég terméke. A hollywoodi mágus ugyanis több vasat tartott a tűzben, s világhódító rajzfilmjeinek készítésén és forgalmazásán kívül létrehozta a Buona Vista vállalatot, amely játékfilmek forgatásával foglalkozott. (Emellett népszerű tudományos filmekkel is bővítette választékát, nem beszélve Disneyland pompás üzleti hozamáról.) De törődjön ezzel az amerikai adóhivatal! Térjünk inkább vissza *Herbie* személyére!

Egy autót ugyebár senki sem vesz emberszámba... (Más lapra tartozik, hogy akadnak és nem is kevesen olyanok, akik rabszolgájává válnak.) Szóval a humorforrás az, hogy *Herbie* olyan tényező, amelyet gazdáján kívül senki sem vesz számításba. Így képtelenebbnél képtelenebb helyzetek adódnak.

Robert Stevenson, a rutinos rendező — legyünk őszinték — felmelegített levest kínál. Folytatja ugyanis a *Kicsi a koci*, de erős történetét. Mégpedig oly módon, hogy *Herbie* barátunk ezúttal új gazdát mondhat magának. Új bűbájos idős hölgyet, aki derűsen és gyanútlanul él a világban. Kissé szórakozott is, de sebjá, *Herbie* kiegészíti, ha bajba kerül.

Ugyan mi bajba kerülhet, hiszen a légynek sem ár?

Mégis van valaki, aki meg

akar szabadulni tőle. S ez Alon-Nem, nem Dudura gondolok, akit már másodízben is láthatunk a televízió képernyőjén. Az csak afféle kópintás volt, ahogy ez a nagy sikerek nyomán szokásos.

A történet tehát afféle modern tündérmese. Tündérmese gépesített korszakunkban, és *Herbie* barátunk a jó tündér. Ha gyökereit keressük, a gazdag angol nonszensz (azaz képtelenség) irodalomban találjuk. Humora kedves, és miután az alkotók a millióssal szemben egyértelműen a kisember mellé állnak, a film még jószándékúnak is mondható. Amolyan kellemes nyári szórakozás gyerekeknek, felnőttek egyaránt, nem hiányzik belőle a szerelem sem, egy csinos, rövid szoknyás légitisztító és az ilyenkor mellé rendelt gyámoltalan fiatalember személyében. Néhány pompás gag, szemet elhomályosító nagy nevetés, s övegy Jacksonné megszégyesítőjeként egy filmtörténeti név: *Helen Hayes* színésznő.

— *Herbie* persze, maga *Herbie* — személyesen.

S végül egy kérdés marad tisztázatlan. Mennyit fizetett a Volkswagen cég a forgatókönyvíróknak és a Buona Vista cégnek ezért a jól sikerült reklámmért?

Ábel Péter

Ilyenek a postások

A ház mentőangyala a 09

Senkinek sem kívánok olyan hétvégét, amilyen az enyém és néhány lakótársamé volt május végén, az egyik házbeli jóvótából. A fölöttem élő lakó ugyanis föltehetően nyitva felejtette a vízcsapot, vagy más módon folyott lakásában a víz, és eltávozott hazulról. Ez csak akkor derült ki, amikor az erős zuhogás gyanússá vált: akkora kád nincs a világon, amelyikbe két órán át folyhat a víz — következmények nélkül... Uramfi! Elázik az alatta levő négy lakás!

Mit tegyünk?!... Hol lehet a lakó?! Talán a munkahelyén... De van-e ott telefon...? A posta 09-es tudakozójától érdeklődtem:

— Igen, van — válaszolta a hölgy, és megadta a számot. Telefon a munkahelyre...

— Ott van-e B? — Itt nincs senki. Mindenki elment D. faluba, előadásra. Újabb telefon a 09-nek.

— Legyen szíves, hívja meg D. községet! Igen nagy bajban vagyunk.

— Meghívom szívesen, de önnek ott senki sem fog válaszolni, mert a posta már bezárt. Sürgős a dolog? Segíthetek valamilyen?

Meghatott a gondossága.

— Ha most már D. községet bezárt a posta, akkor nem is tudom, mit tegyünk...? Négy lakás rövidesen elázik, mert a fölöttem lakó föltehetően nyitva felejtette a vízcsapot, és állítólag ott van D. faluban. Ót kellene értesíteni, hogy azonnal jöjjen haza.

— Van egy ötletem. A Víz-ügynél is dolgoznak D. faluban

győriek. Megpróbálok velük összeköttetést teremteni... Ha sikerül, azonnal visszahívom...

Öt perc múlva szólt a telefon. A 09 jelentkezett:

— Sikerült az összeköttetés. Az öreg bácsi, aki éjjeliőr, nem hagyhatja el a posztját, de a közelméletben volt egy munkás, azt megkérte, szaladjon a művelődési házba... D. község megszerve van Győrtől, és sokára fog hazaérni az illető, ezért addig van egy másik ötletem. Ha majd nagyon jönne a víz, két tanú jelenlétében nyissák fel a lakás ajtaját, és zárják el a vizet...

Meglepett a tájékozottsága, de azért aggodásra készített egy betörési kényszerűsége.

— És annak mi lesz a jogi következménye?

— Tessék várni, azonnal felhívom a rendőrségen az ügyeletet, és megtudakolom...

Öt perc múlva megint jelentkezett a 09:

— Jól mondtam. Igen. Két tanú jelenlétében be lehet menni, de az ajtót úgy kell fölnyitni, hogy vissza lehessen zárni.

— Hogyan lehet úgy „betörni” egy lakásba, hogy utána az ajtót vissza lehet zárni...?! — aggodalmaskodtam egyre, és közben kettesével szedtem a nyugtatókat.

A 09-nek erre is volt mentőötlete:

— Akkor ne tessenek betörni, majd én küldök egy lakatost. Már ki is néztem a címét.

— Ne, ne... még várjunk a betöréssel, hátha megérkezik a „vizes lakó”...

A 09 már nyugtalanabb volt, mint én, és ezt mondta:

— Van még egy ötletem. Telefonálok a vízműnek. Bizonyosan ugyanúgy, mint a postán, éjjel-nappal ügyelnek ők is — mondta, és máris intézkedett, mert öt perc múlva megint szólt a telefon.

— Azt hiszem, minden rendben lesz — vigasztalt a 09. — Az ügyeletes szerelők tíz percen belül ott lesznek, és elzárják a veszélyeztetett részen a vízfolyosót. Ez már csak annyi gonddal jár, hogy a gondatlan lakótársuk miatt nem lesz víze egy ideig a hatvan család-nak... Tessenek nekik szólni, hogy fogjanak vizet...

Ennyi gondosság, ennyi tájékozottság, ennyi ügyesség és emberség hallatán, tapasztalásán alig tudtam szóhoz jutni...

Búcsúzóul megkérdeztem:

— Hogy hívják?

— Ó, az nem fontos, az a fontos, hogy minden sikerült.

A 09-es voltam. Én egyébként telefonkezelő vagyok, csak ma délután ültem a 09-es munkahelyem.

Mindenesetre találekony-ságával, ügyes, gyors, rugalmas intézkedésével megmentette a hatvan lakásos bérház egy részét az esetleges beázástól...

Lám, ilyenek a fiatalok!

Lám, ilyenek a postások!

Kinyomoztam a nevét. *Erdélyi Illdikának* hívják, húszesztendős, és két éve dolgozik a győri posta telefonközpontjában.

Köszönjük a gyors, emberséges, önzetlen intézkedést.

Sindulár Anna

„Jogi esetek” az egri postás nyugdíjasklubban

A közelmúltban az egri postás nyugdíjasklub rendezésében előadást tartott a tévé „Jogi esetek” műsorából jól ismert *dr. Erőss Pál*, az Igazságügyi Minisztérium osztályvezetője.

Előadása a már említett tévé-műsorral volt kapcsolatos, kitért több gyakran előforduló jogi kérdésre, és ismertette élet-pályáját is. Több feltett kérdésre adott választ, a töle megszokott közvetlen, szellemes beszédmódján. Nagy tapsot váltott ki a hallgatóság körében, mikor kijelentette, hogy szereti a postásokat. Az előadáson a klub vendége volt *dr. Kovács Pál*, a megyei bíróság elnöke, valamint képviseltette magát az Eger városi pártbizottság, a Hazafias Népfront és a miskolci tsz.

Horváth Dezső

Képzett bizalmiakkal jól megy a munka

Beszélgetés két kitüntetett szb-titkárral

— Nincsenek nagy horderejű vitáim — válaszolja a kissé provokatív kérdésre: kell-e gyakran „verni az asztalt”? — Csöndes természetű, nyugodt ember vagyok. Meggyőződésem, hogy szép szóval sokkal többet lehet elérni, mint kiabálással. A bizalmiak amúgy is nagyon talpraesetten látják el a dolgukat és a szakszervezeti tagok meg vannak elégedve a munkájukkal.

Dömötör Istvánnak, Sárvar 1. postahivatal távbeszélő-rendezőjének szinte az egész családja postásokból és pedagógusokból áll. Édesanyja távbeszélő-kezelő, édesapja postamester volt; az ugyancsak szakmabelivel lett ikertestvérevel együtt a tejjel szívta magába a postai atmoszférát. Magától értetődőnek találta hát, hogy 1959-ben távbeszélő-kezelőként kezdjen dolgozni, amihez később minden képesítést — a felsőfokú postaforgalmi tanfolyami bizonyítványt is — megszerzett. Később helyi ellenőr

lett, onnan került jelenlegi beosztásába.

— Csodás dolog, hogy pusztán hanggal mi mindent el lehet intézni. Ezért szeretem annyira a munkám, és mert a 18 tagú jó közösségben mindenkire számíthatok.

Egyéves szakszervezeti tagság után, 1960-ban vállalta el a szakszervezeti letéti könyvtár kezelését. Ezután kulturális feladatok teendőit látott el, majd 1968-ban választották meg járási, illetve körzeti szb-titkárrá. A hozzá tartozó 72 hivatalból 71 kishivatal, melyekben 257 szakszervezeti tag dolgozik. A képviselőtükért ellátó 11 bizalmival állandó kapcsolatban áll, ami a szétszórtság miatt nem éppen könnyű feladat. De a telefon-összeköttetés ezen a gondon is segít.

— Kilencvenkilenc nyugdíjasunk életét különösen nagy figyelemmel kísérjük. Én nagyon szeretem az idős embereket; a legapróbb segítségért is roppant hálásak. Legutóbb például arra kért egy idős bácsi, hogy írjak neki hűsvéti levelezőlapot. Hát hogyne küldtem volna...

A még lánykorában vállalt szakszervezeti munkára sok ideje elmegy; néha otthon is kell foglalkozni vele. Férje azonban megértő, és 10 esztendő kislánya azall búcsúzik el tőle a gyakori utazások előtt, hogy ne aggódjon, majd ő apuval mindent elintéz.

A lelkiismeretességet nagyon fontos tulajdonságnak tartja, így bármivel is bízzák meg, azt mindenáron teljesíti.

Kétszeres kiváló dolgozó, A Posta Kiváló Dolgozója kitüntetés és a Szakszervezeti Munkáért oklevél birtokosa.

— Nem voltam túl beszédes riportalany — nyújtja a kezét a rövid interjú végeztével —, de még mindig nem tértem magamhoz: erre a meglepetésre álomban sem számítottam. És mint a legtöbb nő, bizony, én is elsírtam magam, amikor átvettem az arany fokozatú kitüntést...

*

A szakszervezeti munkában nélkülözhetetlen bizalomgerjesztő modor, a kedvesség, a

közvetlenség egyaránt jellemző *Weiszhárr Jánosra*.

Képesített műszeresként 1955 óta dolgozik a postánál; előbb a főközpont-felújító csoportban, majd a Teréz Távbe-

szelő Üzemben és ugyancsak régóta jelenlegi munkahelyén, az Alközponti Üzemben, 40 ember csoportvezetőjeként. Eközben elvégezte a középiskolát és a hároméves marxista-leninista egyetemet. Szakmájával, beosztásával egyaránt meg van elégedve. Az előbbi maga választotta és alaposan megismerte, az utóbbival pedig azért, mert szeret emberekkel foglalkozni; mint maga mondja: „értemben nyüzsgönni”.

„Intézkedési kedvének” kiélésére társadalmi megbízatásai szintén régen és bőven adnak alkalmat: négy évtizeddel ezelőtt már szakszervezeti bizalmi volt. Ezután osztálybizottsági titkár, később agitációs és propagandafelelős lett, majd az szb-elnöki „székből” választották meg titkárnak.

A segíteni akarásnak jó tere az érdekvédelem — vallja. Rászorult erre mostanában az Alközponti Üzem 150 nyugdíjasa is, akiket minden lehető módon támogatni igyekeznek. Ha nem is sokkal, de háromnak sikerült felemeltetni a nyugdíját, és már ebben az évben 2500 forint segélyt osztottak szét az idős rá-

szorulóknak között. Ezenkívül a javukra szervezett kommunista szombat bevételéből valamennyinek jut csomag a nyugdíjasnapon tartott ünnepségen. Véleménye szerint a fiatalok érdekeinek védelmében is lenne még javítanivaló, hiszen nagyon sokan anyagi háttér nélkül indulnak az életnek, és több kedvezményre szorulnának, elsősorban a lakás- és a bútorvásárlásban.

A 23 bizalmi ténykedésével ő is meg van elégedve: tevékenyek, őszinték. Az utóbbi egy apró kísérlet során is bebizonyosodott: az szb-titkár nyomtatványokat osztott szét közöttük, melyen a csoportvezetőjüket kellett véleményezni. A teljes névvel aláírt jellemzések meglepően nyíltak voltak; a jövőre már szakszervezeti fórumon tárgyalandó téma jól sikerült próbája. Döntő szava volt a testületnek az 1984. évi bérfejlesztés megvitatásában is. Ezzel kapcsolatban mondja el, hogy a megítélt kitüntetés nem személyre szólónak érzi; az arany fokozattal az egész aktívahálózat igyekezetét méltányolták.

Ha befejezi napi gazdasági és társadalmi munkáját, boldogan vetkőzik neki a saját házát övező nagy kert művelésének, a virágok, növények ápolásának. Ebben találja meg a legmegnyugtatóbb kikapcsolódást, ehhez fűződik távolabbi tervei: nyugdíjasévei alatt valódi tündérvilág szeretne varázsolni maga körül.

Türelemes, kiegyensúlyozott ember; túlzott igények sosem sokkolták, így általában az életével is meg van elégedve.

— Most ugyan jól keresek, de amikor ennél jóval kevesebbet kaptam, akkor sem ábrándoztam más munkahelyről. Itt mindig jól érzem magam, és ezért innen szeretnék majd nyolc év múlva nyugdíjba menni.

— Simon —

Látogatóban Borsod-Abaúj-Zemplén megyében

Helyszíni tapasztalatok a kézbesítők élet- és munkakörülményeiről

Szakszervezetünk központi vezetősége 1982. december 16-i ülésén megvitatta a postai kézbesítők helyzetéről, a tapasztalatok értékeléséről, valamint a fejlesztésre vonatkozó javaslatokról szóló előterjesztést. Szükségesnek ítélte a kézbesítőkkel való tervszerű foglalkozást, munkakörülményeik javítását, szociális helyzetük és életszínvonaluk rendszeres figyelemmel kísérését. A központi vezetőség a közeli és a távlati feladatokat határozatba foglalta. A határozatban megfogalmazottakról olvasóinkat lapunk 1983. januári számában részletesen tájékoztattuk. A feladatok végrehajtására, illetve a szükséges intézkedések figyelemmel kísérésére szakszervezetünk központja feladattervet készített, megküldte az előterjesztést és a határozatot valamennyi postaigazgatóság vezetőjének, valamint a Magyar Posta Központja érdekelt vezetőinek, azaz a kérelemmel, hogy a hatáskörükbe tartozó kérdéseket vizsgálják meg, s tegyék meg az indokolt és szükséges intézkedéseket.

A határozat meghozatalától szűk másfél év telt el. Nem eléggé hosszú idő ahhoz, hogy sok javaslat, gond és jogos igény megoldásáról tudnánk számot adni. A téma újra napirendre tűzése azt jelenti, hogy szakszervezetünk elnöksége fontos feladatának tekinti, hogy a központi vezetőség által meghatározott feladatok végrehajtását figyelemmel kísérje, időközönként áttekintse.

A Magyar Posta Központja által az ez ideig tett, a folyamatban levő és a tervezett intézkedésekről szóló előterjesztést, valamint a Postások Szakszervezete közgazdasági osztályának kiegészítőjét az elnökség 1984. május 31-i ülésén megvitatta.

Az eddigi eredmények sokoldalú áttekintése, értékelése végett szakszervezetünk központja helyszíni tapasztalatokat is gyűjtött. Utunk során főleg kishivatalokba látogattunk. Így a kézbesítők élet- és munkakörülményeire vonatkozó központi vezetőségi határozat végrehajtásának időközi áttekintésénél az előterjesztésekre és a helyi tapasztalatokra támaszkodva tudunk tájékoztatást adni. A feladatok megoldásának időközi áttekintését főbb témaköröként ismertetjük.

Képzettség

A felmérés megállapította, hogy a kézbesítők iskolai végzettsége — követelmény a 8 általános iskola — Budapesten kielégítő, sőt jó, vidéken — elsősorban falun — nem kielégítő. Ezért célul tűzték ki a képzettség színvonalának emelését, s a központi vezetőség meghatározta a szakszervezeti szervek feladatát, továbbá felkérte a Magyar Posta Központját a szükséges intézkedések megtételére. A különböző értekezleteken a szakszervezeti tisztviselők figyelmét felhívtuk a határozat végrehajtásából adódó sajátos szakszervezeti feladatokra; az e téren kifejtendő agitáció és propaganda fontosságára. A tanulás elősegítésére a következő oktatási évben — ahol erre megfelelő számú jelentkezőt sikerül mozgósítani — a postaszervek kihelyezett üzemi általános iskolai osztályokat szerveztek, illetve indítanak.

Az intézkedésekkel a kézbesítők iskolázottsága várhatóan emelkedik. Az erőfeszítések azonban csak akkor lesznek eredményesek, ha a létszámcserélődések során a postaszervek csak 8 általános iskolai végzettséggel rendelkező dolgozót alkalmazzanak. Ettől a hivatalka munkaadóknak kell megadni

közelmúltban is kénytelenek voltak eltekinteni.

A rétegelemzés adatai azt bizonyították, hogy a szakképzettlen kézbesítők aránya nagy. Ez nyilván összefügg — állapította meg az elemzés — a szakképzési rendszerrel, továbbá azzal, hogy a kishivataloknál nehéz a kézbesítőknek a tanfolyami elfoglaltság idejére szolgáltatmenetességet adni. A képzés gyorsítására a következő volt a javaslat:

- egyrészt legyen lehetőség a képzésre levelező formában,
- másrészt decentralizált legyen a képzés, vagyis nagyobb hivatalkákban folyjon az oktatás.

Munka- vagy közlekedési eszköz? Menyhárt Irén, Gönc postahivatal kézbesítője a hivatalból való induláskor

Ezeket kívül támaszkodjon a szakma a képzés folyamán a gyakorlati szakemberekre, a gyakorlati oktatásra alkalmas kézbesítőkre. Az alapfokú tanfolyami képzéshez a jelenlegi egyszerűbb, s a szakmai feladatokra összpontosító jegyzet lenne szükséges.

A javaslatot megvizsgálva a Magyar Posta Központja 1026/1984. MP. számú üzemeltetési utasításában szabályozta a kézbesítők képzését. Az utasítást az igazgatóságok ez év március elején megkapták. Ennek lényege:

A szakmunkásképzés két részre tagolódik, gyakorlati előkészítőre és tanfolyami képzésre. A gyakorlati előkészítés a postahivatalokban folyik. Ennek során a gyakornokoknak meg kell ismernie a közönségszolgálat alapelemeit és a társadalmi tulajdon védelmének jelentőségét, módját. A felkészülést instruktor segíti. Instruktor az lehet, akinek szakmunkás-bizonyítványa, illetve legalább 10 éves gyakorlata van. Ezért a feladatért a kézbesítő 150 forint oktatási díjat kap. A gyakorlati előkészítő kéttagú bizottság előtt munkaköri beszámolóval zárul. Munkaköri betanító képzés szervezhető a hivatalkákban a távirat- és expressz-, valamint a csomagkézbesítők részére. A szakmunkásképzés 80 százaléka levelező formában történik. A helyszíni látogatások során azt tapasztaltuk, hogy a képzés gyorsítása még nem ért el a végrehajtott szolgálathoz. Az egyszerűbb jegyzet készül.

Nem közvetlenül a képzés formájához tartozik, de a képzéssel összefügg az a javaslat — amely már a korábbi években a kollektív szerződés módosításakor is igényként felmerült —, hogy ismerje el a kollektív szerződés a postaforgalmi szakközépiskolai képesítést a szakmunkás-bizonyítvánnyal egyenértékűnek. E kérés a kollektív szerződés 1983. évi módosításakor rendeződött.

Bérekérdések

Az alapberek beállási szintje a kézbesítők nehéz munkakörülményeit nem tükrözi — állapította meg az előterjesztés.

Különösen alacsony a külterületi kezelők alapbére. Ezért felhívta a központi vezetőség a posta vezetőit, hogy a középtávú, illetve az éves bérpolitikában kapjon nagyobb hangsúlyt a kézbesítők alapbérének emelése, a VII. ötéves terv első éveiben érje el a hasonlóan nehéz munkakörülmények között foglalkoztatottak alapbérének beállási szintjét.

Az igazgatóságok — a területi szakszervezeti bizottságokkal együtt — az 1983. és 1984. évi bérfelajánlások során figyelemmel kísérték a kézbesítők alapbérét, s a szűkös lehetőségeken belül általában kiemelten kezelték. Az egyes kézbesítői rétegeknek az alapbereket differenciáltan növelték, nagyobb mértékben emelték az alapbereket az alacsonyabb beállási szintű és a létszámhiányos kézbesítői rétegeknek.

A postahivatalok nyitvatartási idején kívül érkező járatok fogadásáért és indításáért járó, túlmunka jellegű átalányt a kollektív szerződés 1975-ben állapította meg. Időközben — az általános bérnövekedést is figyelembe véve — az átalány mértéke elavult. A díjazás rendszerre megfelelő, de mértéke karbantartásra szorul. Ezért az átalányt a Magyar Posta Központja felmérte, jelenleg az adatok feldolgozása folyik. A rendezéshez szükséges bér nagyságától függően a kérdés a következő évek bérpolitikai tárgyalásainak napirendjére kerül.

Rugalmasabb munkarend kialakításának lehetőségét kérték a kishivatalok kézbesítői ott, ahol a járatokat is ők fogadják és indítják. A cikk elején említett utunk során nem tapasztaltuk, hogy ez gond lenne. A hivatalvezetők rugalmasan és humanusan jártak el. Ott, ahol a munkaidő kezdésének, befejezésének, valamint a járat érkezésének és indításának időpontja között nem jelentős az eltérés, a szolgálati rend rugalmas alkalmazásával, átalány fizetése nélkül oldják meg a kérdést. Ott viszont, ahol az időkülönbség nagyobb, megoldást csak az átalány megfelelő szintre való emelése hozhat.

A kérdőíves felmérés alkalmával sok jogos észrevételt tettek a kézbesítők a létszámnormával kapcsolatban, a központi vezetőség pedig feladatul adta a szakszervezeti közép- és alapszervezeteknek, hogy ellenőrizzék a létszámnorma helyes alkalmazását, továbbá gyakoroljanak hatást arra, hogy a tényleges létszám azonos legyen a norma szerinti létszámmal, különös tekintettel a női kézbesítők sajátos helyzetére és a tartaléklétszám meglétére.

Hogy a létszámnormával kapcsolatos nehézségek rendeződjenek, a Magyar Posta Központjának szervezési osztálya valamennyi postaszervtől véleményt kért, majd a szervezési osztályok vezetőinek és a közgazdasági felelősöknek a részvételével közös értekezleten vették meg a tennivalókat. Ennek során — egy kivétellel — minden kérdést rendeztek. Így például, mint az egyik legvitatottabb és legfontosabb kérdést, a tartaléklétszámot most már a IV. munkaügyi beszámoló jelentés munkaidőmérlegében szereplő tényadatok alapján kell megállapítani. A továbbra is kérdéses téma: a külterületi kezelők teljesítménnyel nem fedezett munkaideje. A posta erre a teljes körű normafelmérést követően tér vissza.

A hírlapkézbesítők nehezményezték, hogy nem részesülnek pénzkezelési pótlékban, pedig jelentős mennyiségű pénzt kezelnek.

A pénzkezelési pótlék növelését és rendszerének módosítását a kollektív szerződés 1984. évi módosításakor rendezték meg.

sát a kollektív szerződés 1984. évi módosításakor a központi vezetőség azzal fogadta el, hogy a pótlékrendszerben még mindig maradtak feszültségek, így a rendezési folyamatot — az összegek karbantartása mellett — nem tekinthetjük lezártnak. E kérdést érdemben a folyamat során az anyagi lehetőségektől függően tárgyaljuk.

Szolgáltatás- és munkaszervezés

A nyugdíjfizetési időszakban a napi 80, 120 és 200 ezer forintos ellátmány kevésnek bizonyul. A BM előírásai azonban nagyobb összeg egyszerre való felvételét nem engedik meg. Az új ellátmányért vissza kell menni a postahivatalba. Ez felesleges fáradozással és többletidővel jár. Megoldási javaslat az idegen hivatalban felvett ellátmány volt. A javasolt rendszert 1983-ban a Budapesti Postaigazgatóságon kísérleti jelleggel bevezették. A kedvező tapasztalatok alapján a vidéki postaigazgatóságokra is kiterjesztették 1984. februárban.

Az új rendszer megítélése — talán az eltérő körülményekből fakadóan — nem egyöntetű. „A Budapesti Postaigazgatóságon a kézbesítők örülnek az idegen hivatali pénzfizetési lehetőségnek, sok fáradtságtól kíméli meg őket, és időmegtakarítással jár” — tájékoztatta az elnökségi ülést *Velkei István* elnökségi tag. Ugyanakkor a helyszíni beszélgetés során a Miskolc 10 postahivatal vezetője, *Répas József* inkább más munkaszervezési eljárás híve, mivel ez a forma sok adminisztrációt igényel. Helyette a nyugdíjat fizető kézbesítő más tevékenység alól mentesíti kisegítő kézbesítő alkalmazásával, így a kézbesítőnek van ideje arra, hogy ellátmányért napközben is visszajöjjen a hivatalba.

Munkaeszközök

A szolgáltatás javítása és a kézbesítők munkájának könnyítése céljából több intézkedést tartott a szükségesnek a központi vezetőség.

A kerékpárok vonatkozásában:

- a minőség miatt indokolt a használati idő csökkentése;
- az alkatrészek árának növekedése miatt a karbantartási átalány emelése;
- a hírlapkézbesítőknek különleges kerékpár beszerzése.

A kerékpár-karbantartási átalány 1983. január 1-vel növekedett. Az emelés mértéke je-

Csaknem 500 előfizetett lap. Még a kevésbé forgalmas napokon sem fér el a kézikocsi táskájában. Veres Istvánné Gönc belterületén még egy táskát cipel

lentos volt, összege azonban még mindig nem tart lépést az alkatrészek árának növekedésével.

Az új, különleges kerékpárok kísérleti használata befejeződött. A tapasztalatok kedvezőek voltak, ezért az első ütemben ez év végére a Csepel/Művek 2400 kerékpárt elkészít. Folyamatos ellátás a II. félétől várható.

Az új kerékpárral egyidejűleg újra szabályozzák a használati időt, a karbantartási átalányt és a tulajdonadás rendszerét. Az erre vonatkozó utasítás várhatóan ebben a hónapban megjelenik.

Felvetődött a saját gépkocsi használata a kézbesítésnél. Ez a kérdés még további vizsgálatot igényel.

A hírlapkézbesítők részére a SZOT Munkavédelmi Tudományos Kutatóintézete új hírlapkézbesítő-kocsit alakított ki. A kocsik kísérleti darabjainak gyártása folyamatban van. A jó kézikocsi szükségességét a közölt fénykép is bizonyítja.

Ugyancsak a SZOT—MTKI — a posta megbízásából — korszerű hírlapkézbesítő-táskát fejlesztett ki. Ebből már 10 darab elkészült, s a kísérlet is befejeződött. A kísérleti tapasztalatok figyelembevételével módosított újabb 10 táskát megrendelte a posta.

Egyen-, munka- és védőruha

Az új egyenruházat kialakítására nagy gondot fordított a posta. Formájával, szabásával meg vannak elégedve a kézbesítők. A méret és a minőség azonban még mindig nincs rendjén. A mérettel kapcsolatos észrevételek egyrészt a helytelen méretmegállapításból erednek, másrészt az is okozta, hogy a gyártó nem a megrendelésnek megfelelően állította elő az egy-egy méretre megadott darabszámot. Voltak olyan méretek, amelyekből nem is gyártott. Ezért a posta más vállalkozót keresett. Az anyag minősége továbbra is gondot okoz.

Sok panasz volt a kézbesítők esőkabátjára is. „Az új esőkabát pár nap alatt teljesen szétcsakad, használhatatlanná válik” — mondja, és a kabátot mutatja *Hricza Jánosné*, Aszaló postahivatal kézbesítője.

Sok helyen hiányolták, hogy a nyári egyenruhához miért nincs sapka.

Nem vált be a hírlapkézbesítők részére rendszeresített formaruha, nem alkalmas rendeltetésszerű használatra. Kényes színe miatt a nyomdai termék gyorsan elszennyeződik, tisztítása körülményes.

A dolgozók körében helyszíni ellenőrzést végeztünk, és megállapítottuk, hogy a kedvezőtlen téli időjárás ellenére sem viselték a formaruhát a már említett okok miatt. Ezért szakszervezetünk kezdeményezésére — a dolgozók véleményét figyelembe véve — a Magyar Posta Központjával egyetértésben az egyenruhaként bevezetett és bevált ballon anyagú, téliestű kabát lesz a jövőbeni rendszerszervezés.

Rövid időn belül áttérni — a Magyar Posta Központjának állásfoglalása szerint — a jelenlegi műbőr kabátokból meglévő tetemes készletek miatt nem lehet. Véleményünk szerint ezt a készletet — mivel a dolgozók használatára nem veszik át — belátható időn belül nem lehet felhasználni. Ezért javasoljuk a készletek mielőbbi értékesítését, és az új kabátok rendszeresítését, legkésőbb 1985-ben. Ezenkívül az új típusú, orkán anyagú, sötétkék színű esőka-

bát bevezetését szorgalmazzuk még mindig nem tart lépést az alkatrészek árának növekedésével.

Továbbra is sok az észrevétel a motoros távirat-kézbesítők műbőr ruhájával és csizmájával kapcsolatban. E téren a Budapesti Postaigazgatóság tette meg a helyes kezdeményezést. A Magyar Posta Központja a budapesti tapasztalat alapján az országos beszerzéssel kapcsolatban az Anyaghivatalnál intézkedik.

Egészségvédelem

A kézbesítők egészségügyi szűrővizsgálatai megkezdődtek, az általános bevezetés előkészületei folyamatban vannak. A területi szakszervezeti bizottságok közreműködésével több igazgatóságnál (Budapesti, Budapesti vidéki, Soproni, Debreceni) elkezdtek, illetve már folytatódik a szűrővizsgálatok megszervezése, de még nem egységes szempontok szerint, így az értékelés is eltérő.

A szűrővizsgálatok általános feltételei (személyi, tárgyi) Budapesten — az üzemegészségügyi szolgálat keretein belül — megvannak. A vidéki igazgatóságok üzemorvosi ellátottsága már sokkal kedvezőtlenebb. A vizsgálatokhoz szakorvosok kellenek. A jelzések szerint a részfoglalkozású üzemorvosok az értékelést sem tudják a szűkös munkaidő miatt vállalni. Több település orvosi ellátottsága hiányos, és a körzeti orvosi hálózattal ezt megoldani még a felső szintű rendelkezések szerint sem tudják.

Egyszeri használat után ez maradt — mutatja *Hricza Jánosné*, Aszaló postahivatal kézbesítője

A kongresszusi határozat értelmében mindazokban a városokban, amelyekben 500 vagy annál több postás dolgozik, üzemorvosi rendelőt kell létesíteni. Véleményünk szerint ez a folyamat nem megy kellő ütemben, pedig ennek létrehozása nagyban elősegítené a dolgozók egészségének védelmét. Ahol ezt nem tudják megoldani, javasoljuk, hogy az egy-egy igazgatósághoz tartozó kézbesítők szűrését az igazgatóság székhelyén levő üzemorvosi rendelőben, az orvos irányításával végezzék el.

Az időközi áttekintést a Postások Szakszervezetének elnöksége úgy értékelte, hogy a központi vezetőség határozatában foglaltak végrehajtása e rövid másfél év alatt — az anyagi vonzattal járóké a szűkös lehetőségek miatt visszafogottabban, de — jó ütemben halad. Továbbra is fontos feladatunknak tekintjük a határozatban rögzítettek folyamatos megvalósítását, annak segítését és figyelemmel kísérését.

Tóth Pálné

Ismerd meg hobbymat!

A Posta Szociális Hivatal Szakszervezeti Bizottsága új programmal gazdagította a dolgozók hétköznapijait. Ez évben a szociális ellátási osztály rendezett már *brigádfarsangot*, volt *brigádkirándulás* az Agárdi kempingben, ahol a kellemezt a hasznossal összekötve a kiránduló dolgozók jó hangulatban kerti munkákat is végeztek. A hivatal fennállása óta először *anyák napi ünnepélyen* köszöntötték a dolgozó anyákat, május 31-én pedig a hivatal dolgozóinak szabad időben elkészült munkáiból a Postás Művelődési Házban *hobbykiállítás* nyílt. Az ötlet *Romhányi Andrásné* szb-titkárá volt. A készülődés márciusban kezdődött. Már a rendezők is meglepődtek az összegyűlt sok szép anyag

látán. A kiállítóteremben az asztalok és a paravánok megteltek velük. Összesen 60 dolgozó 140 munkáját mutatta be a május 31-én megnyílt kiállítás. A kalocsai és beregi terítők, a sok pulóver, a makramék, a bórdíszművek (táskák), a babák és a bábuk, a lakásdíszítő képek — mindezek készítői módja felkeltette a látogatók figyelmét. A sok gyermekruha új ötleteket adott az érdeklődőknek, és még tapasztalatokat is szerezhettek egymástól. A látogatók szavazhattak a legszebb darabokra. A szavazatok alapján első helyezést ért el *Bobák Valéria* (4. sz. bölcsőde) egyedien tervezett, sok munkát igénylő pulóverjeivel és beregi terítőivel.

Második helyen *Sereg Györgyné* (központ) végzett meghökkentő technikával készített mutatós faliképével. Harmadik *Ódor Imréné* (3. sz. óvoda) lett bórdíszműves munkáival. Ezenkívül még több díjat is kiosztottak. **Dr. Dobos Kovács Mihályné**

Tágul az olló

A könyvtárak fejlődése elmarad az olvasási kedv fokozódásától

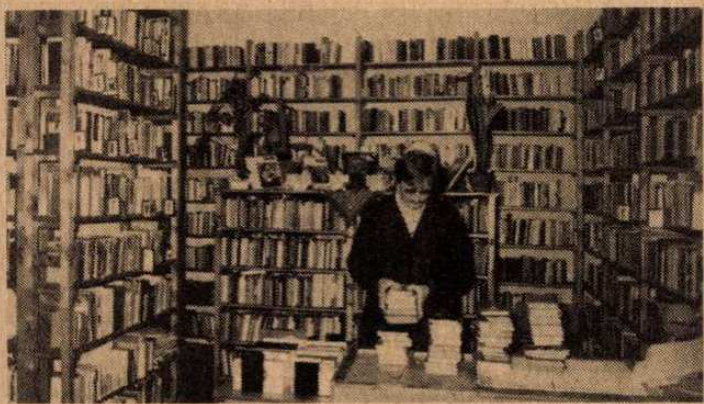
A budapesti postásszakszervezeti könyvtári hálózatnak a munkahelyi közművelődésben betöltött szerepét első ízben tárgyalta részletesen a postás művelődési bizottság áprilisi ülésén. Ehhez *Gurai Ferencné*, a központi könyvtár vezetője készítette beszámolót.

A helyileg a Postás Művelődési Központban működő központi könyvtár széles körű feladatokat lát el: szakmailag és módszertanilag irányítja a hálózathoz tartozó könyvtárak munkáját, ellátja az 1500 dolgozónál kevesebbet foglalkoztató munkahelyek könyvtárosait, összesen 46 letéti és 3 fiókkönyvtárat, szervezi és támogatja ezek tájékoztató munkáját és propagandáját. Mint ellátó központ rendszeresen cseréli a letéti könyvtárak állományát, mindemellett nyilvános kölcsönző szolgálatot is tart.

A nagy szakképzettséget, általános műveltséget igénylő olvasóvá nevelés a központi könyvtárban jelenleg négy főfoglalkozású könyvtáros feladata, közülük háromnak felsőfokú képesítése van. Ugyancsak diplomás könyvtárosok dolgoznak a posta hét önálló fővárosi könyvtárában; a letéti helyek könyvtárosainak 90 százaléka középiskolát végzett.

A könyvtárak működtetésében a legnagyobb gondot a helyiséghiány okozza: a legnyomtasztóbb a központi könyvtárban, ahol mindössze 55 négyzetméteres alapterületen kell megoldani a kölcsönzést, a letéteseréket, a raktározást, a feldolgozást. Nincs sokkal jobb helyzetben a többi könyvtár sem; többségüknek nincsen önálló helyisége. A gyakran egy-egy társadalmi szerv szobájában, vagy az ebédlőben, folyosón stb. tárolt könyvek kölcsönzése ezért rendkívül nehézkes.

— Noha az önálló könyvtárak beszerzési lehetőségei csak kismértékben javultak az utóbbi időkben, a hálózatban összesen 14,70 forint értékű beszerzés jut egy dolgozóra, ami 70 fillérrel több, mint amit a SZOT elvben előír. A könyvek nél jóval nagyobb mértékben nőtt a folyóiratbeszerzés: 1982-ben 67 félélt, 1983-ban már 78 félélt járattak a könyvtárak.

A letétiéknak a központi könyvtár adja a periodikákat.

A budapesti postai könyvtárak állománya 1983. december 31-én 122 268 könyv és 528 be-kötött folyóirat volt. A 65 százalékos szérirodalmi, és a 35 százalékos ismeretterjesztő-műszaki irodalom minden szempontból kielégíti az olvasók igényeit; az érdeklődési kört a letéti könyvtárak állományának gyakori felfrissítésével és a kézikönyvek (lexikonok, adattárak, enciklopédiák stb.) számának bővítésével is igyekszik szélesíteni a központi könyvtár. E tények, nem utolsággal, a könyvtárosok lelkes, kitartó munkájának köszönhető, hogy a budapesti postásoknak (szemben az alapelv 25 százalékos minimumával) tavaly már a 41 százaléka volt beiratkozott olvasó — összesen 8238-an (36 százalékos fizikai dolgozó, felében szocialista brigádtag). A múlt évben kölcsönzött 170 ezer kötet összetétele azt tükrözi, hogy a postánál, túlnyomórészt (80 százalékosan) a szépirodalmat kedvelik. Többet kéri újabban a kortárs írók alkotásait és a színvonalas irodalmat, azonban még mindig a szórakoztató műfajok iránt legnagyobb a kereslet.

A szakszervezeti üzemi könyvtáraknak — elsősorban az önálló könyvtáraknak — az általános műveltség növelése is igen fontos feladatuk. A népművelő könyvtárosok ezért már nem csupán a könyvek kölcsönzői: egyenlőre foglalkoznak a továbbtanulókkal (kötelező olvasmányokat ajánlanak, kiegészítő adatokat keresnek számukra), szoros kapcsolatot tartanak a szocialista brigádokkal, melyeknek olvasási programot állítanak össze, hogy az érdeklődésüknek leginkább megfelelő könyvekhez jussanak. A központi könyvtár állandó olvasószolgálatot is tart: telefonon, vagy a helyszínen a legkülsőbb társadalomtudományi, politikai, művészeti, irodalmi kérdésekre adnak választ, értékes információt.

A tájékoztatás mellett nagy gondot fordítanak az irodalom népszerűsítésére. Minden jelentős országos akcióba bekapcsolódva szerveznek író-olvasó ta-

lálkozókat, tartanak kiállításokat, rendezvényeket a költészet napja, az ünnepi könyvhét stb. alkalmából. A könyvtárosok odaadó munkáját, hozzáértését dicséri az olvasómozgalmak (kell a jó könyv, Ady-pályázat, a Volgától az Elbáig stb.) nagy sikere, az érdeklődők, a versenyzők egyre nagyobb száma. (Személyi és tárgyi feltételek hiányában nincs mód, sajnos, hasonló rendezésre a letéti könyvtárakban).

Említést érdemel végül az a módszertani munka, amelyet sokféle egyéb teendőin kívül végez a központi könyvtár. Egy-egy feladat (műszaki könyvhét, költészet napja stb.) eredményes végrehajtásához útmutatót juttat el a letéti helyekre, módszertani levelet küld az állomány gondozásának, katalógusok, statisztikák készítésének módjáról, szervezeti és működési szabályzatot dolgozott ki számukra. Kiterjed a központ figyelme a munkásszállókon élők kulturális lehetőségeinek javítására is.

Különösen sokat fejlődött a nagy és kis könyvtárak kezelői közötti együttműködés. A hálózati könyvtárosok számára évi 3-4 alkalommal tartott, szakmai és módszertani kérdéseket megvitató munkaértekezleteken kívül a tanácsadók és a tanácsra szorulóknak egyaránt hasznos tanulmányi utat szerveztek már Debrecenbe és Nyíregyházára. A tapasztalatcserék a vártnál is jobban sikerültek: a késő estébe nyúló szakmai-baráti beszélgetések, a felkeresett városok, a könyvek irodalmi emlékhelyeinek, múzeumoknak, Móróc Zsigmond szülőházának, Kőlcsey Ferenc sírjának megtekintése minden hivatalos értekezletnél jobban szolgálta a közvetlen, személyes kapcsolatok ápolását, egymás gondjainak megismerését, végső soron pedig a postások könyvtárellátottságának és közművelődési helyzetének áttekintését, fejlesztési lehetőségeit.

A Posta Művelődési Bizottsága kedvezőnek értékelte a könyvtári hálózati munkát. Sok részletkérdés tisztázása után megállapították, hogy mind a számok, mind a tapasztalatok azt tükrözik, hogy a könyvtárak többsége jól dolgozott 1983-ban. Növekedett — elsősorban a munkások körében — az olvasók száma, emelkedett a munkahelyi közművelődést segítő propaganda színvonala. Mindezek további fejlesztése mellett a könyvtárak működési körülményeinek javításával, a társadalmi munkás könyvtárosok munkájának hatásosabb segítségével el kell érni, hogy a könyvtárak feladataikat eredményesen láthassák el.

— simon —

Beszámoló – különleges szempontból

Április 17-től 27-ig láthatták az érdeklődők a Művelődési Központban a Zilahy György Képzőművész-Stúdió szokásos évi kiállítását.

„Szokásos évi” kiállítás, ám az idő és a különleges alkalmak szomszédságában némileg eltér a rendszeresen ismétlődő rendezvényektől. Még tavaly rendeződött, visszatérő jelleggel, azzal a céllal, hogy a 25 éves fennállásról több lépcsős felmérést, összképet adjon. A gyökereket, a folyamatot dokumentáló sorozat arról is beszámolt, hogyan izmosodtak meg a szakmában mindazok, akik tehetségükkel, türelmükkel erre alkalmasnak bizonyultak. Kár, hogy az ünnepélyes légkört és elegáns körülményeket teremtő kiállítóhelyiség egyúttal határt szab a kiállítható munkák számának.

Szintén az elmúlt évben mutatkoztak be — mind a mondanivalót, mind a kivitelezést tekintve is reprezentatív kiállításon — az osztrák postai alkalmazottak amatőr képzőművészei is. Első ízben a kulturális kapcsolatoknak ezen a területén.

Mindezek az alkalmak — természetüknél fogva is — nemcsak lehetőséget nyújtanak a nyilvános szereplésre, hanem köteleznek is mindannyiunkat az öntevékeny munkára, az önművelésre, a fejlődésre. Magam mindössze jó 2 éve, hogy tanára lehetek a stúdióknak, az említett kedvező körülmények azonban kezdettől fogva jó kedvvel végzett munkára sarkalltak.

Mindezek tükrében szeretném említett kiállításunk terveit, célját és összképét sajátos szempontból feltárni.

A kiállításra készülődve nem tartottam fő válogatási, bemutatkozási szempontnak azt, hogy a szakköri foglalkozásokon születő munkákat dátummal igazolva felsoroljuk. Azt akartam megvalósítani, hogy az együtt, egészséges, jó kollegiális szellemben munkálkodó heterogén közösség sokarcúságában megjelenhessen. Tagjai korosztályuk, foglalkozásuk, előzetes gyakorlataik szerint teljesen különböznek, egyetlen követni való közös vonásuk a mind teljesebb kifejezőképességre való törekvés. Illek ez a megállapítás a továbbtanulni vágyókra ugyanúgy, mint azokra, akiknek már elsajátított szakmájuk, sőt azokra is, akiknek tisztességgel szerzett nyugdíjuk van. Az a meggyőződés, hogy csak ilyen alapelvek-

ből indulhat el részrehajlástól mentesen bármiféle válogatás, minősítés.

Egy kiállítási beszámolóknak legegyszerűbb módja és leghatásosabb része egyik-másik műnek vagy szerzőjének bemutatása. Nos, esetünkben a kiemelt névsora megegyezik a kiállítókéval. A szakmai tökély vagy a botlékonyabb kivitelezés mögött valamennyiüknél felsejlik az igaz szándék — megannyi életút. Erről adott számot ez az anyag.

Stúdióknak egyik célja az (társadalmi berendezkedésünk is ezt diktálja), hogy a továbbtanulás előkészítésének terepévé váljon. A kiállítás ennek a folyamatnak nem adott megfelelő arányban helyet. Az volt kifejezett kérésem, hogy a továbbtanulni vágyók is minél személyesebb munkával képviseltesék magukat a kiállításon. Sajnos, az éppen folyó felvételi vizsgákra készített válogatások miatt igen sok magas színvonalú tanulmányt nélkülözni kényszerültünk. Ennek ellenére úgy vélem, alkotóik enélkül is méltó módon számoltak be szakmai felkészültségükről.

A kiállítók másik része nem a tanulmányi tárgyakból, hanem az életből táplálta kíváncsiságát. (A kettő előbb-utóbb amúgy sem kerülheti el egymást.)

Ez a beszámoló hadd záródjék azzal, hogy a tárlat erőnk felmérését is szolgálta, nemcsak a közelgő bécsi kiállítás előkészítése végett, hanem a folytatásra is előretéve. S hogy a felmérés ezzel nem fejeződött be, és így a folytatásra is számíthatunk, figyelmükbe ajánlom közelgő rendezvényünket, amelyen a stúdió legfiatalabb tagjai, a rajzkör és a mintázókör ifjú alkotói állítják ki legsikerültebb munkáikat. A folyamatosság éppen nyitottságunk eredménye; remélem, kíváncsi: a közösség hasznára.

Elengedhetetlennek érzem, hogy beszámolómban megemlítssem két áldozatkész kollégámat: *Ferk Ilona* festőművészt és *Kalmár Ildikó* iparművészt, továbbá azt, hogy munkánk hátterét a Postás Művelődési Központ képezi.

Topor András

KOVÁCS MAGDA: ÖNARCKÉP

A vesztesek nem jöttek el

Szocialista brigádok vetélkedője

Nyolc évvel ezelőtt kezdődött. Akkor hívták meg először a Budapesti Társadalmi Testnevelési és Tömegsport Bizottság és a Postások Szakszervezete a munkahelyek szocialista brigádjait — játszani. Ősszel túraverseny a környező hegyekben, tavasszal a pest-budai aszfalton.

Idén, május 19-én szombaton napisütre ébredt a város. Az „aranyat érő” májusi esők bő áldása után, bizony, jólesett végre kék eget látni. 74 brigád jelentkezett az indítóállomáson, a Postások Szakszervezetének székházában. De bizony, jó érzéssel elindulni csak egy „évforduló — események” szellemi totó kitöltése után lehetett, kiváltképp azoknak a brigádoknak, amelyek a kellemes együttlétén kívül a jó szereplést is célul tűzték maguk elé.

S aztán rajta, ki merre, a megadott útvonal szerint háromfelé: a Postás Művelődési Központba, a Postásmúzeumba vagy a Bélyegmúzeumba. Egy brigád kivételével — vajon hova lettek? — mindenki minden helyszínre szerencsésen el is jutott.

A múzeumok a májusi mű-

zeumi világnap alkalmából új tárlatokkal, új kiállításokkal várták a látogatókat. S akik jól töltötték ki a feladatlapot, bizonyára gondosabban böngésztek át a bemutatott anyagokat, hiszen a kérdések a kiállításához kapcsolódtak. Akadt itt, sajnos, apró bosszúság is, amikor a versenyzők hiába keresték a tárlókban, vitrinekben, falakon s még ki tudja, hol a válaszadás kulcsát. Egy-egy tárgy ezen a szombaton éppen nem volt a helyén, s így megoldatlan maradt a kérdés. Megnyugtatósul közöljük, hogy a versenyintézőség, önkritikát gyakorolva, ezeket a kérdéseket mindenkitől mint helyesnek megválaszoltakat fogadta el.

A PMK-ban más volt a helyzet. Bár az ottani totóhoz sem az olasz és a svájci bajnokságot kellett ismerni. Viszont nem ártott, ha valaki jártas volt a gazdaságpolitikában, a magyar történelemben és irodalomban. Sokan voltak, akik az előre megadott köteteket magukkal hozták, s lázas lapozgatásba kezdtek. A csapat másik fele addig a büféből szerezte be a szükséges információkat, s örömmel nyugtázták az üdítőt,

a sört, talán még mást is, no meg persze a kávé.

„Aki keres, az talál” — tartja a közmondás. Ezen a brigádvetélkedőn sok jó találat érkezett. Közülük az öt 76 pontos brigád neve mindenképp ide kíváncsodik. A 40 kérdésből mindössze kettőre adtak hibás választ. Tehát a győztesek: a PSZSZI *Szervezési brigádja*, a Lágymányos *Kállai Éva II. brigádja*, a Ferenc Veres *Pálné brigádja*, a 72-es *Kossa István brigádja* és az Üzembiztonsági Hivatal *Váci Mihály brigádja*. Gratulálunk, és további sok sikert kívánunk az elkövetkező játékokhoz is.

Persze tudjuk, hogy nem a győzelem, hanem a részvétel a fontos. Ez a játékforma amellet, hogy tartalmas és hasznos, kellemes kikapcsolódást és szórakozást is nyújt. Ez utóbbi állításunkban — igaz örömrökre — a verseny résztvevői is megerősítettek bennünket. Így hiteles igazán.

Egyaránt köszöntjük tehát a verseny győztes és nem győztes brigádjait. A vesztesek ezen a májusi délelőttön nem jöttek el közénk.

Tölgy-Molnár Gábor

Sakksikerek külföldön és itthon

Lapunkban elsősorban a tömegsporttal foglalkozunk. Most mégis az egyik versenysport eredményeiről adunk tájékoztatást, s ez a sakk. Országosan, de mondható, világszerte egyre népszerűbb és gyorsan fejlődik a sakkjáték. A postás dolgozók között is hódít. Versenysportolónk a hazai bajnokságok és kupák mellett rendszeresen részt vesznek külföldi rendezvényeken is. A Postás SE csapata legutóbb – májusban – a hollandiai Geldnapban rendezett Postás Sakk Európa-Bajnokságon szerepelt, s 9 ország csapatának versenyében az ismerésre méltó 3. helyet szerezte meg.

A selejtezőben együttesünk legyőzte Olaszországot, Belgiumot és Norvégiát. Döntetlenül játszott a házigazda Hollandiával és csoportgyőztes lett.

A rendezők számunkra szokatlan időpontban bonyolították le a fordulokat. 11 órától 16 óráig volt a játékidő, valamint 19 órától 24 óráig. Az éjfélkor függőben maradt partikat aztán nemegyszer éjjeli elemzéssel készítettük elő a folytatásra. Néhány játszmát előnyösebb állásból folytatás nélkül döntetlenre adtunk (mi kínáltuk fel, s az ellenfél örömmel elfogadta), éppen azért, hogy a fárasztó elemzéseket és az ezt követő játékot elkerüljük a versenyzők viszonylagos kímélése végett.

Ebből is látszik, milyen szerepe van a taktikának még a játékon kívül is.

A két selejtező csoport első helyezettje a másik csoport második helyezettjével mérkőzött a döntőbe jutásért, a győztesek az első helyért, a vesztesek pedig a harmadik helyért mérkőztek a továbbiakban. A másik ágon Anglia, NSZK volt a sorrend, így az utóbbival mérkőzhettünk. Már a megnyitásban óriási csata alakult ki, s a partik menetében egyre élesedett. Végül soron a megnyitásra való alaposabb felkészülés az NSZK játékosait segítette a győzelemhez. Valahogy kísértetiesen hasonlított a taktikai harc ahhoz, ahogy 1954-ben a futball-világbajnokságon az NSZK labdarúgó-csapata nyert a magyar együttes ellen.

A vereség fájt, azonban nem törtünk le. Játékosaink feltétlen javítási szándékkal ültek asztalhoz, illetve a sakkasztalra elé, ismét a hollandok ellen, a harmadik helyért folyó mérkőzésen. Az akarat mellett a taktikai lépések számunkra kedveztek és biztosan szereztük meg a győzelmet 3:1 arányban. A döntőt Anglia és az NSZK vívta. Anglia együttese végig magabiztosan játszott, és megérdemelten lett első.

A teljes mezőny végső sorrendje a következőképpen alakult: 1. Anglia, 2. NSZK, 3. Magyarország, 4. Hollandia, 5.

Ausztria, 6. Norvégia, 7. Olaszország, 8. Svájc, 9. Belgium.

Csapatunk tagjait elismerés illeti jó küzdőképességükért, sportszerű játékukért és végső soron a 3. hely megszerzéséért. A sikert erőssorrendben Radnóti Béla, Puschmann László, Jenei Ferenc mesterek, valamint Dobos Ottó és Török István mesterjelöltek érték el. Közülük is kiemelkedett Puschmann László, aki hat partiból öt és fél pontot ért el, ezzel az egész mezőny legjobb egyéni teljesítményét nyújtotta.

A sportbeli érték mellett kiemelkedő jelentőségű, hogy a Postás Nemzetközi Sportszövetség által rendszeresen megrendezett különböző versenyeken a postás kollégák kicserélik gondolataikat, tapasztalataikat. A sakkbajnokság szívélyes légköre, a jelenlévők megnyilvánulásai tovább erősítették a

meglevő barátságokat és újabb baráti szálak kialakulásához vezettek.

A Postás Sportegyesület sakkcsapata, amely az országos bajnokság II. osztályában szerepel, az első nyolc forduló után 4 pont előnnyel az első helyen áll. A postások évtizedek óta a magyar sakk sport első vagy második osztályában szerepelnek, tehát közvetlenül az élvonalban. Mai helyzetük – bár még összel öt forduló hátra van – biztató arra, hogy az idén bajnokságot nyerjenek, és ezzel a legmagasabb osztályban folytathassák a következő esztendőben a játékot.

Valamennyi sakkot szerető postás kolléga nevében őszintén kívánjuk, hogy ez sikerüljön nekik.

Munka Béla

Seregszemle Tatán

Tatán, az edzőtáborban rendezték meg a Budapest vidéki Postaigazgatóság munkahelyi olimpiáját.

Dunaújvárosból reggel fél hatkor indultunk. Hosszú utazás után 9 óra körül érkezünk meg a táborba. Egymás után érkeztek a csoportok; jöttek Gödöllőről, Budapestről, Székesfehérvárról, Tatabányáról...

Ünnepélyes megnyitón köszöntötték az egybegyűlt postásereget, majd kihirdették, hogy milyen sportágakban lehet versenyezni. Voltak egyéni és csoportos vetélkedők, lehetett focizni, atlétizálni, sakkozni, pingpongozni; kinek mihez volt kedve és tehetsége.

A gyerekek részére külön játékos vetélkedőt szerveztek, zsákba futás, karikázás... sok-sok érdekes dolog volt, ami lekötötte őket.

Mi, dunaújvárosiak, erre az alkalomra külön focicsapatot szerveztünk, de benevezünk a

sakkversenyre, atlétikára és az asztaliteniszre is. A tikasztó meleg ellenére mindenki teljes erőbedobással küzdött. Kis csoportunk szépen szerepelt: nyolc dobogós helyezést értünk el. Elsőt futásban és magasugrásban, harmadikat súlylökésben, elhőztük a 2., 3., és 4. helyet asztaliteniszből is. Sakkozónk a 4., a 7. és a 8. helyen végeztek. A családok vetélkedő 2. és 3. helyezése is a dunaújvárosiaké lett. Focicsapatunk nehéz mérkőzés után, sajnos, csak a nyolcadik helyen végzett.

A kellemesen eltöltött nap után kissé fáradtan indultunk haza. Ez a sportvetélkedő mindenkinek hasznos kikapcsolódást nyújtott, s amint hallottuk, az edzőtábor vezetői is nagy elismeréssel nyilatkoztak a kiválóan sikerült tömegsportrendezvényről.

Rózsa Ferenc
szocialista brigád

Verseny, játék, látványosság

Gazdag program a kulturális és sportnapokon

Alig másfél hónap múlva, egészen pontosan augusztus 11-én és 12-én ismét találkozhatnak ezúttal a budapesti postások a már hagyományos postás kulturális és sportnapok rendezvénysorozatán. Az idei programokról kértünk előzetes tájékoztatást Botyán Jánostól, a Postások Szakszervezete kulturális, agitációs és propagandaosztályának munkatársától.

— A korábbi éveken tartott sportnapok tapasztalatai azt igazolták, hogy a postások évente megrendezett sporttalálkozója egyre inkább versenyessé válik, így irányába tolódott el. Milyen tervek, elképzelések születtek az idén ennek ellensúlyozására?

— A postás kulturális és sportnapoknak már hagyományai vannak, hiszen az augusztusi lesz a 15. alkalom, hogy a sportolni szerető és magát a sportot kedvelő postások találkozhatnak. A hagyomány ezúttal azt is jelenti, hogy vannak ún. hagyományos sportágak, például a labdajátékok, az atlétika stb., amelyek változatlanul szerepelnek az idei műsorban is. Viszont hogy minél több sport-szeretőt és sportolni vágyót megmozgassunk, két irányban léptünk. Egyrészt bővítettük a sportprogramok, ezeken belül a játékos, ügyességi programok számát, másrészt szeretnénk látványosabbá, tehát még vonzóbbá tenni ezt a találkozót.

— Hallhatnánk bővebben a játékos programokról?

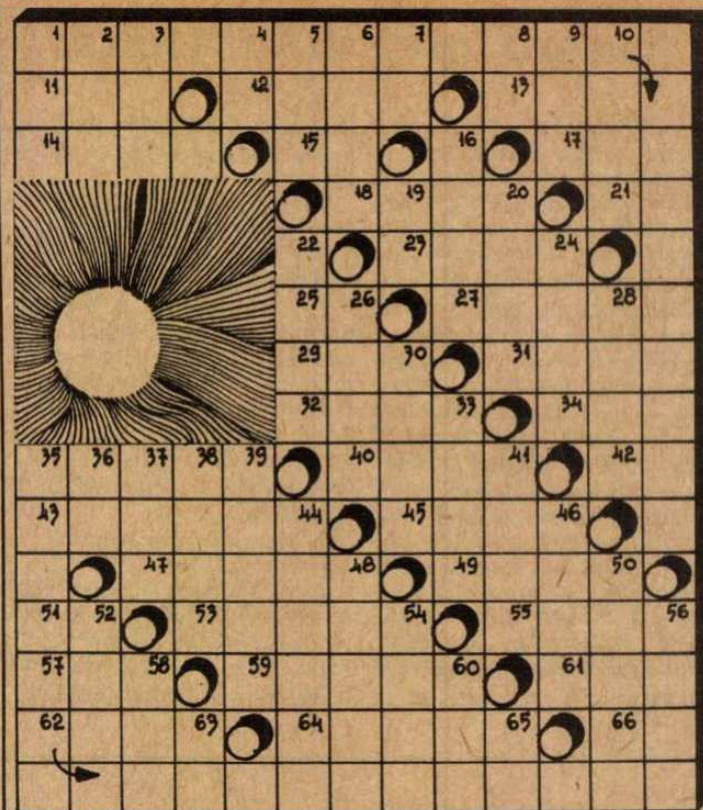
— A játékos programoknál elsősorban a családok postás dolgozóira gondoltunk, illetve gyermekeikre. A korábbi években már jól bevált versenyek mellett terveztünk kötéllúzást, zsákba futást, lepényevést; a gyerekeknek háromtusa jellegű versenyt szerveztünk: futást, karikadobást, játékos kosárlabda-mérkőzést egy kapura. Tehát csupa olyan ügyességi játékok lesznek, amelyekre a helyszínen, aki kedvet kap, jelentkezhet.

— Milyen új sportággal, illetve számmal bővíti az idei program?

— A Budapesti Postaigazgatóság jól működő lövésszakosztálya készíti elő, és segít szervezni az idén először lezajló lövésszervezőt. Emellett, szintén hivatalos, jobban mondva versenyszerű programként hirdettük meg a Stefánik Pál gyaloglóversenyt, amelyen nemcsak a teljes magyar élmezőny vesz részt, hanem külföldiek is. Eddig már cseh, jugoszláv és román versenyzők jelentek meg, a Magyar Atlétikai Szövetségnél pedig Angliából, Hollandiából, az NSZK-ból jelezte részvételét néhány versenyző.

— És mi lesz a látványosság, a remélt vonzerő?

— Csak a fiatalabbaknak je-

Illyés Gyula „A hirtelen nyárra” című verséből idé- zünk. „Ország-világi vigalom, gyepen, tetőn gyors fényű bál;” Folytatása a függőleges 35. és vízszintes 1. számú sorokban.

VÍZSZINTES

1. A versidézet 2. része, 11. Csuk és..., 12. Férfinév, 13. Görög mitológiai főisten, 14. Tó a Szovjetunióban, 15. Patak a Keleti-Kárpátokban, 17. Kevert táj, 18. Svájci mondai hős, 21. Folytatása a függőleges 35. és vízszintes 1. számú sorokban.

2. Ilyen vásár is van, 24. ... Scott, 26. A szemnek kellemes, 28. Mitikus történet, 30. Faelemek rögzítésére szolgál, 33. A kikelő növény első levele, 35. A versidézet 1. része, 36. Jó állapotban van, 37. Postaszerv névbetűi, 38. Férfinév, 39. Biztat, 41. Óvoda (ford.), 44. Női becenév, 46. Valaminek az alkotórésze, 48. Eltulajdonítás, 50. Kereskedelmi alkalmazott, 52. Ünnepelesen átad valamit, 54. Kellemetlen, rideg (ford.), 56. Helyeslés, 58. Irányítószáma 2862, 60. Kelet németül, 63. Kisműi, 43. Tehetségtelen utód, 45. Nobel-díjas francia író, 47. Orosz író, 49. Szálkás húsú hal, 51. Georgia autójelzése, 53. Nép oroszul, 55. Magas természet, 57. Latin köszöntés, (ford.), 59. Taposó, 61. Növényi szaporítószerv, 62. Fényes máz, 64. Zűrzavar, 66. Kötőszó.

FÜGGŐLEGES

1. Török méltóság, 2. Bátor teszt, 3. Folyó Szibériában, 4. Sándor (Szombathely).

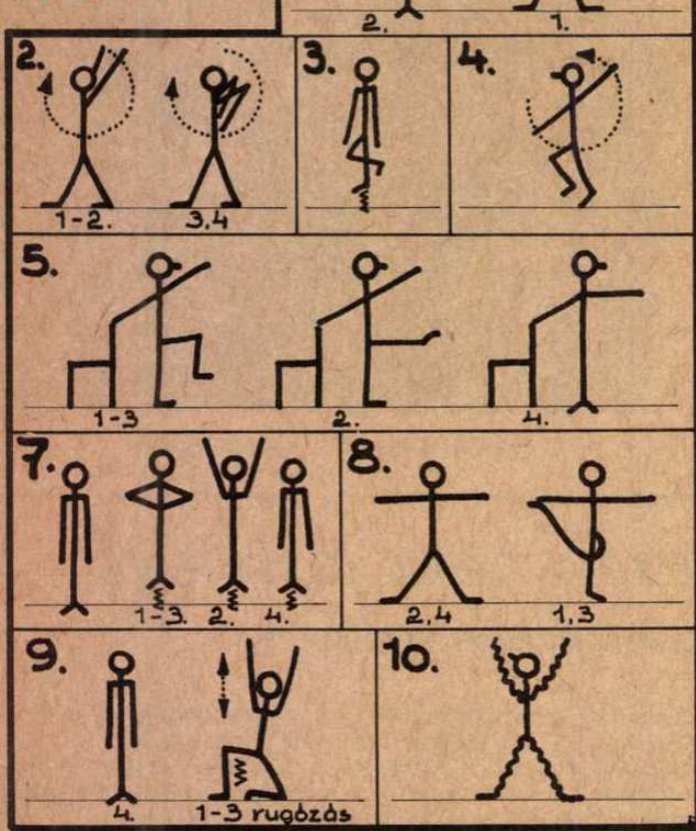
— Bánhidi —

Beküldési határidő: július 5.

Előző rejtvényünk helyes megfejtése: Flóra, Te kedves kelet, Tavasz dal, Szigligeti.

Könyvtalványt nyertek: Bálint Borbála (Gyöngyösfalu), Csipke Lászlóné (Nagybátony), Ésik Balázs (Nagyatád), Harris Zoltán (Mágocs), Harsányi Sándor (Szombathely).

TORNA MUNKÁK KÖZBEN

1. Kiinduláshelyzet: alapállás, kéz a csípőn. 1. ütem: ugrás terpeszállásba. 2. ütem: alapállás.

2. Kiinduláshelyzet: terpeszállás, kar magastartásban. 1-2. ütem: karkörzés hátra nyújtott karral. 3-4. ütem: karkörzés hátra hajlított karral. 5-6. ütem: karkörzés előre nyújtott karral. 7-8. ütem: karkörzés előre hajlított karral.

3. Kiinduláshelyzet: alapállás. 1-4. ütem: szökdelés jobb lábon. 5-8. ütem: szökdelés bal lábon.

4. Kis előrehaladással futólépés és közben malomkörzés előre, 20 másodpercig.

5. Kiinduláshelyzet: kéz a szék karfáján. 1. ütem: bal láb hajlítása. 2. ütem: bal láb nyújtása előre. 3. ütem: bal láb hajlítása. 4. ütem: alapállás. 5-8. ütem: ellenkező lábbal.

6. Kiinduláshelyzet: alapállás. 1-4. ütem: lassan ereszkedés

guggolásba. 5-8. ütem: lassan felállás.

7. Kiinduláshelyzet: alapállás. 1. ütem: karhajlítás. 2. ütem: nyújtás magastartásban. 3. ütem: karhajlítás. 4. ütem: mélytartás, közben folyamatosan szökdelés.

8. Kiinduláshelyzet: terpeszállás, kar oldalsó középtartásban. 1. ütem: bal láb lendítése a jobb karhoz. 2. ütem: kiinduláshelyzet. 3-4. ütem: ellenkező oldalra.

9. Kiinduláshelyzet: alapállás. 1-3. ütem: kilépés bal lábbal támadóállásba és térdugózás háromszor, kar magastartásban. 4. ütem: alapállás. 5-7. ütem: kilépés jobb lábbal támadóállásba, térdugózás háromszor, kar magastartásban. 8. ütem: alapállás.

10. Hátra karkörzés, közben mély be-, illetve kilégzéssel kar- és lábizomlázítás.

Hámar Gábor

POSTÁS DOLGOZÓ
A Postások Szakszervezetének lapja
Szerkesztőség: Budapest XIV., Cházár András u. 13.
Postacím: Budapest, Postafiók 14. 1406
Felelős szerkesztő: BENDA ISTVÁN
Telefon: 428-777
Kiadja a Népszava Lap- és Könyvkiadó
Budapest XIII., Váci út 73. Telefon: 497-950
Levél cím: Budapest, Postafiók 43. 1553
Egyszámú kiadás: MNB 215-51 628
Felelős kiadó: KISS JENŐ igazgató
Előfizetési díj egy évre: 18 Ft
84-3128. Szikra Lapnyomda, Budapest
Felelős vezető: CSÖNDES ZOLTÁN vezérigazgató
ISSN 02330-3701